รายงานวิจัย

เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

Knowledge Understanding and Attitude about Personal Income Tax that Affects the Efficiency of People's Personal Income Tax Collection in Bangkok

โดย

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่องานวิจัย: ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้วิจัย: พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา

ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2)เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 4)เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีช่วงอายุระหว่าง 30–39 ปีมีสถานภาพโสด การศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชนมากที่สุดมีรายได้เฉลี่ยต่อปี 150,001–300,000 บาทต่อปีและส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยคำนวณและยื่นแบบภาษีเงินได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองมากที่สุด ความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาพบว่าส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยมีช่วงคะแนน 20-25 คะแนนมากที่สุด ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับประสิทธิภาพกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่ในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม

พบว่าอยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้น (R) เท่ากับ **0.793** สัมประสิทธิ์สมการทำนายผลการเคราะห์ตัวแปรตาม (R^2) เท่ากับ 0.628 และ สัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปราศจากความเบี่ยงเบน (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.625 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 62.50 แสดงว่า ตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปรตามประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน

ตามสมการ

$\hat{Y}$=1.199 +0.031(X_1) + 0.079 (X_2) + 0.325 (X_3) +0.344 (X_4)

จากการศึกษานี้ควรมีการปรับปรุงระเบียบแนวปฏิบัติและข้อกฎหมายให้มีความชัดเจน สามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ และเพิ่มความหลากหลายของช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ในเขตกรุงเทพมหานครต่อไป

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจ, ทัศนคติ,ประสิทธิภาพ, ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ RAJAPRUK UNIVERSITY

Research Title: Knowledge understanding and attitude about personal income tax that affects the efficiency of people's personal income tax collection In Bangkok

Researcher: Panpen Sittipatna

Year: 2023

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the knowledge and understanding of personal income tax among people in Bangkok; 2) To study the attitude regarding personal income tax of people in Bangkok. 3) To study the knowledge and understanding that affects the efficiency of collecting personal income tax of people in Bangkok. 4) To study attitudes about personal income tax that affect the efficiency of personal income tax collection of people in Bangkok. The instrument used in this study was a questionnaire. The sample group consisted of 400 people who paid personal income tax in Bangkok with a confidence value of 0.97. Data were analyzed by finding percentages, means, and standard deviations. and multiple regression analysis

The results of the study found that a sample of 400 people were mostly female. Their age range is between 30–39 years and they are single. Most of them graduated with a bachelor's degree, most work as private employees, have an average annual income of 150,001–300,000 baht per year, and most have experience in calculating personal income tax by calculating and submitting income tax forms via the electronic system by themselves. the most Knowledge and understanding of personal income tax. It was found that most people have knowledge and understanding of personal income tax with the highest score range of 20-25 points. Attitude level regarding personal income tax Overall, it is at a high level. and the level of efficiency with the personal income tax of people in Bangkok as a whole It was found to be at a high level. Analysis of the linear correlation coefficient (R) was equal to 0.793, the coefficient of the equation predicting the results of the dependent variable analysis (R^2) was equal to 0.628, and The coefficient of the determinant without deviation (Adjusted R^2) is equal to 0.625 with a predictive

power of 62.50 percent, indicating that the independent variables of knowledge, understanding and attitude of personal income taxpayers affect the dependent variable on the efficiency of income tax collection. Ordinary persons of the people in Bangkok Significant at the 0.05 level, therefore, the hypothesis is accepted.

According to the equation

$\hat{Y}$=1.199 +0.031(X1) + 0.079 (X2) + 0.325 (X3) +0.344 (X4)

From this study, regulations, practices and laws should be improved to be clear and able to be used in actual work. It is consistent with the situation. and increase the variety of The next channel for filing income tax returns in Bangkok.

Keywords: knowledge and understanding, attitude, efficiency, personal income tax

มหาวิทยาลัยราชภัฏ RAJAPRUK UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” สามารถดำเนินการจนสำเร็จตามเป้าหมายได้ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ที่กรุณาพิจารณาและอนุมัติการจัดทำการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งท่านทั้งหลายได้ให้ข้อแนะนำในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา

พฤศจิกายน 2566

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ค
กิตติกรรมประกาศ ..... จ
สารบัญ ..... ฉ
สารบัญตาราง ..... ซ
สารบัญภาพ ..... ญ
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 คำถามการวิจัย 3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3
1.4 สมมติฐานการวิจัย 3
1.5 ขอบเขตการวิจัย 4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ 4
1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย 5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6
2.1 แนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพ 6
2.2 แนวคิดทฤษฎีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 8
2.3 แนวคิดทฤษฎีทัศนคติ 17
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 18
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย 24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 25
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 27
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 29
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 30
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 30
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 31

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล **32**
ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ 34
ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 36
ตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามระดับทัศนคติ 40
ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี 44
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร 47
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน 48
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ **60**
5.1 สรุปผลการวิจัย 60
5.2 อภิปรายผล 66
5.3 ข้อเสนอแนะ 68
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 68
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 68
บรรณานุกรม **70**
ภาคผนวก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย **74**
ประวัติผู้วิจัย **82**

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 การหักค่าใช้จ่ายตามแต่ละประเภทเงินได้ 12

2.2 รายการค่าลดหย่อน 13

2.3 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 16

2.4 การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 16

3.1 กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มสัดส่วนประชากร 26

4.1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 34

4.2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 36

4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับช่วงคะแนน ความรู้ความเข้าใจใน เรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 39

4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม 40

4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 41

4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 42

4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 43

4.8 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม 44

4.9 ค่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความถูกต้อง 44

4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความครบถ้วน 45

4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความทันต่อเวลา 46

4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความน่าเชื่อถือ 46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับตัวแปรตามของประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 47

4.14 ค่า Tolerance และ VIF ของตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 49

4.15 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.....50

4.16 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านความถูกต้องในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 52

4.17 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านความครบถ้วนในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 54

4.18 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านด้านทันต่อเวลาในการ จัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.....56

4.19 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านความน่าเชื่อถือในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 58

5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....64

สารบัญภาพ

ภาพที่

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 24

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ RAJAPRUK UNIVERSITY

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลมีภารกิจหลักมากมายในการบริหารประเทศ ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความมั่นคงภายในประเทศ สวัสดิการทางสังคม การพัฒนาประเทศ การส่งเสริมด้านการเกษตร ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีความกินดีอยู่ดี ฯลฯ ซึ่งในการพัฒนาประเทศนั้น รัฐบาลจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลเพื่อนำมาใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ (สร้อยเพชร ลิสนิ, 2557) มาตรการภาษีอากร ถือเป็นมาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่งที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ กรมสรรพากรเป็นส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่และควบคุมการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรโดยกำหนดหลักเกณฑ์บุคคลที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แหล่งเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประเทศไทย (พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา, 2563) ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องหารายได้เพื่อให้พอกับค่าใช้จ่ายนั้น รายได้ของรัฐบาลมาได้จากหลายทาง เช่น จากการจัดเก็บภาษีอากร การขายสินค้าการให้บริการ การรับบริจาค หรือความช่วยเหลือ แต่ในบรรดารายได้เหล่านี้ ภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล (สุเมธ ศิริคุณโชติและคณะ 2561) โดยกรมสรรพากรถือเป็นหน่วยงานที่มีการจัดเก็บภาษีสูงสุด ภาษีอากรที่จัดเก็บนั้นประกอบด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์

การจัดเก็บภาษีอากรนอกจากมีวัตถุประสงค์ในการหารายได้เพื่อให้พอกับค่าใช้จ่ายของรัฐบาลแล้ว ภาษีอากรยังเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ ส่งเสริมความเจริญเติบโตธุรกิจการค้า รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ช่วยควบคุมการบริโภคของประชาชน ดังนั้นรัฐบาลในฐานะเป็นผู้บริหารประเทศต้องมีการจัดหาปัจจัยดังกล่าวมาใช้ในการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาในทุกด้าน จึงจำเป็นต้องอาศัยเงินทุนจำนวนมากและเพียงพอที่จะใช้ในการแกไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชน และใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (วิภาดา สุขสวัสดิ์, 2558) อย่างไรก็ตามหากว่าประชาชนผู้เสียภาษีทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเสียภาษีเป็น อย่างดี การเสียภาษีด้วยความสมัครใจ ตระหนักและรับรู้ในการเสียภาษีที่ถูกต้อง อันเป็นหน้าที่ของประชาชน ในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ

ดังนั้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติในการเสียภาษีนั้น ทุก ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกรมสรรพากรผู้ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีหรือสถาบันอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ในการ ให้บริการวิชาการสู่สังคม จึงควรมีส่วนร่วมอย่างจริงจังที่จะให้ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการเสีย ภาษีที่ถูกต้อง

ครบถ้วนและเป็นธรรม ในขณะเดียวกันประชาชนผู้มีเงินได้ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีทุกคนก็ควรจะเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีที่ถูกต้อง (วารีพร ชูศรและคณะ, 2565) เมื่อต้องใช้ปัจจัยเงินทุน หรืองบประมาณในการบริหารประเทศมากขึ้น กรมสรรพากรมักถูกกดดันให้ตรวจตราผู้เสียภาษีให้เสียภาษี อย่างเคร่งครัด ครบถ้วน ทำให้ผู้เสียภาษีหลายรายเกิดความรู้สึกกังวลว่าจะต้องถูกประเมินภาษี เพราะไม่แน่ใจว่าการคำนวณภาษีถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ โดยปัญหาส่วนหนึ่งก็เกิดจากความไม่แน่นอนของการปรับใช้ประมวลรัษฎากรของกรมสรรพากร (ธีระวุฒิ เต็มสิริวัฒนกุล,2555)

การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องภาษีอากรให้กับผู้ใช้บริการหลายช่องทาง เช่น ผ่านทางคำอธิบายการกรอกแบบแสดงรายการในแบบชำระภาษีประจำปี ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร ผ่านทางเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรผ่านทางโทรศัพท์ (RD Call center 1161) รวมถึง การสื่อสารผ่านสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจที่ดีต่อการชำระภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมายประมวลรัษฎากร เช่น กิจกรรมการสอนภาษีในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ กิจกรรมคุณคือคนดีเสียภาษีถูกต้องซึ่งจัดในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ เป็นต้น (พุลิยา ธีระธัญศิริกุล และสุพรรณี พุทธรัตน์, 2559) ถึงแม้ว่ากรมสรรพากรจะมีนโยบายประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่ก็ยังมีผู้เสียภาษีอากรจำนวนมากที่ยังคงยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจเกิดจากมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของกฎหมายภาษีในแต่ละปี และทัศนคติของผู้เสียภาษีอากร (วิภาดา สุขสวัสดิ์, 2558) ที่มีความรู้สึกด้านลบกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงเจ้าหน้าที่สรรพากรด้วย เนื่องจากอาจมีเจ้าหน้าที่บางคนใช้อำนาจเรียกเก็บภาษีในทางที่ผิด หรือผู้เสียภาษีส่วนใหญ่คิดว่าระบบภาษีซับซ้อน (เบญจมาภรณ์ ณรงค์แสง, 2555)

ดังนั้น การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี เพื่อนำข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมากที่ได้จากกวิจัยไปให้รัฐและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร นำไปใช้เพื่อปรับปรุงการหักลดหย่อนทางภาษีให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและทำให้สถาบันการศึกษาทราบแนวทางการบริการวิชาการการให้องค์ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้เสียภาษี สามารถให้ความรู้เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการหักลดหย่อนทางภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษีถัดไปและการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีของผู้เสียภาษีเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามสมควร (พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา, 2563) ที่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติในการเสียภาษีนั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกรมสรรพากรผู้ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีหรือสถาบันอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ในการให้บริการวิชาการสู่สังคมจึงควรมีส่วนร่วมอย่างจริงจังที่จะให้ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการเสียภาษีที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นธรรมในขณะเดียวกันประชาชนผู้มีเงินได้ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีทุกคนก็ควรจะเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีที่ถูกต้อง (ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ, 2561)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะดำเนินการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพออันเป็นแนวทางสำหรับการให้บริการความรู้ด้านภาษีอากรอันก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศชาติ ในลำดับต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร

1.2.2 ทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

1.2.3 ความรู้ความเข้าใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

1.2.4 ทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

1.3.2 เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

1.3.3 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาขอประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3.4 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3.5 เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ความรู้ความเข้าใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4.2 ทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

ตัวแปรอิสระ คือ

1) ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เงินได้ ค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน อัตราภาษี และสถานที่ในการยื่นแบบ

2) ทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

ตัวแปรตาม คือ

ประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความครบถ้วน ทันต่อเวลา และความน่าเชื่อถือ

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามแบบ ภ.ง.ด.90 และแบบ ภ.ง.ด.91 จำนวน 3,167,645 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา มิถุนายน 2564–ธันวาคม 2566

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยเปรียบเทียบความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของสำนักงานสรรพากรในเขตกรุงเทพมหานคร กับความสามารถในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของผู้มีเงินได้ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ภาษีทางตรงที่เรียกเก็บจากบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) ถึง 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร โดยยื่นตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91

1.6.3 ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเข้าใจความหมายเกี่ยวกับเงินได้ ค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน และอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อคำนวณแล้วนำส่งต่อกรมสรรพากรได้อย่างถูกต้องตามหลักประมวลรัษฎากร

1.6.4 ทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ไม่ว่าจะเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ ที่เป็นผลมาจากการสั่งสมจากประสบการณ์ที่มีต่อระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.6.4.1 ความรู้สึก หมายถึง การรับรู้และสัมผัสที่เกิดขึ้นในใจถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มากระทบจากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.6.4.2 ความคิด หมายถึง สิ่งที่นึกรู้ขึ้นในใจ ความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.6.4.3 ความเชื่อ หมายถึงความเข้าใจ การยอมรับ อันมาจากการสั่งสมประสบการณ์ที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6.5 ลักษณะประชากรศาสตร์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ สถานภาพการสมรส อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปี และประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชากรที่ทำการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6.6 ภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากประชาชนและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยมิได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษี

1.6.7 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ภาษีทางตรงที่เรียกเก็บจากบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้มีเงินได้ พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) ถึง 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร โดยยื่นตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 เพื่อนำความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ไปปรับปรุงให้ผู้เสียภาษีมีทัศนคติที่ดีต่อกรมสรรพากรมากขึ้น

1.7.2 เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีเงินได้เพื่อประโยชน์ต่อกรมสรรพากรหรือหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษีอากร

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 5) เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้ทำการวิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมโดยศึกษาข้อมูล แนวคิด ความรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพ

2.1.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

ความหมายของ ประสิทธิภาพว่า หมายถึง การทำงานหรือทำกิจกรรมใด ๆ ที่ได้มีการตั้งเป้าหมายไว้ โดยสามารถ ปฏิบัติงานงานได้ตามแผนที่กำหนดไว้ มีการใช้ทรัพยากรที่กำหนดไว้ สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จทันเวลา งานมีคุณภาพ โดยได้ผลงานเท่ากับหรือเพิ่มขึ้นมากกว่าปัจจัยนำเข้า

จรัสโฉม ชมภูมิ่ง, 2557 กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากชุดของกระบวนการและปัจจัยโดยการวิเคราะห์ หรือการเปรียบเทียบผลผลิตกับปัจจัยนำเข้า หรือผลที่เกิดขึ้นกับแผนที่คำนวณทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และเวลา รวมทั้งคุณค่าของปัจจัยกับปริมาณผลผลิต

นัยน์ปพร ยุทธนาวา, 2554 กล่าวว่า ประสิทธิภาพ เกิดจากสภาพภูมิหลังของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสภาพร่างกาย จิตใจ การศึกษา ความรู้ความสามารถ และความถนัด โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดความแตกต่างโดยผ่านจากการประเมินของผู้บังคับบัญชา

อัครเดช เกตุฉ่ำ, 2553 กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการที่ให้ผลลัพธ์ทางด้านปริมาณและคุณภาพสูงสุด จากการใช้ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรให้น้อยที่สุด หรือเป็นความสัมพันธ์

ระหว่างปัจจัยนำเข้าที่มีประสิทธิภาพดี คือการได้ผลลัพธ์ที่มากที่สุดจากการใช้ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรให้น้อยที่สุด

วิรัช สงวนวงศ์วาน (อ้างถึงใน อัครวัฒน์ นิธิจิรวงศ์, 2559) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ เกิดจากการบริหารงานและจะเป็นเครื่องชี้วัดความก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใด และมีจุดประสงค์ใด

ดังนั้นผู้วิจัยได้ทำการสรุปเกี่ยวประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือผลการปฏิบัติงานมีการใช้ทรัพยากรที่กำหนดไว้ สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จทันเวลา งานมีคุณภาพ โดยได้ผลงานเท่ากับหรือเพิ่มขึ้น ที่ดี ถือว่า มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง โดยองค์ประกอบของประสิทธิภาพจะมีทั้งหมด 4 องค์ประกอบดังนี้

2.1.2 องค์ประกอบของประสิทธิภาพ

กัมปนาท ปานสุวรรณ (2558) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของทัศนคติประกอบด้วยกัน 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความถูกต้อง กล่าวว่าประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานที่ถูกต้องตามมาตรฐาน รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ เช่น ความโปร่งใส คือ มีการอธิบายถึงที่มาที่ไปได้ สามารถตรวจสอบได้ และขอดูหลักฐานได้ โดยจะนำมาซึ่งความพึงพอใจและได้รับผลกำไรหรือผลตอบแทนจากการปฏิบัติงาน Z กัมปนาท ปานสุวรรณ (2558)

2) ด้านความครบถ้วน กล่าวว่า หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีนั้น ไม่ว่าจะเป็นประมวลกฎหมาย ระเบียบ หรือแบบแผนจะต้องมีความแน่นอน ชัดเจน ไม่กำกวม มีลักษณะที่ชัดแจ้งครบถ้วน โดยต้องรู้ว่าบุคคลใดบ้างที่มีหน้าที่ในการเสียภาษี ระยะเวลา จำนวนเงินที่ต้องเสีย ช่องทางในการเสียภาษี และต้องมีวิธีการคำนวณการเสียภาษีว่าจะต้องเสียในจำนวนเท่าไหร่

3) ทันต่อเวลา กล่าวว่า หลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากรเกี่ยวกับเรื่อง การจัดเก็บตามเวลา ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่ผู้เสียสะดวก และต้องมีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียภาษี

4) ความน่าเชื่อถือ (นัยน์ปพร ยุทธนาวา, 2554) กล่าวว่า หนึ่งในหลักของการทำงานให้มีประสิทธิภาพจากหนังสือที่มีชื่อว่า The Twelve Principles of Efficiency หรือหลัก 12 ประการเกี่ยวกับประสิทธิภาพ คือ การทำงานต้องมีความน่าเชื่อถือได้ มีสมรรถภาพ และการลงทะเบียนเก็บข้อมูลไว้เป็นหลักฐาน

จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้ทำการสรุปเกี่ยวประสิทธิภาพในการเสียภาษีของประชาขนในเขตกรุงเทพมหานคร มาจัดทำเป็นตัวแปรของประสิทธิภาพทั้งหมด 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความครบถ้วน ด้านทันต่อเวลา และ ความน่าเชื่อถือ

2.2 แนวคิดทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.2.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนด และมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใด ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในเวลาที่กรมสรรพากรกำหนด (กรมสรรพากร, 2565)

สิริมา บูรณ์กุศลและคณะ (2563) กล่าว คือความรู้ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นแรกเกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำหรือโดยการ นึกได้ โดยการมองเห็น การฟังหรือการได้ยิน ความรู้เป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย คำนิยามหรือคำจำกัดความ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้าง วิธีการแก้ไข ปัญหาและมาตรฐาน เป็นต้น ความรู้ จึงเป็นการจำ หรือระลึกอะไรก็ได้ ไม่ต้องใช้ความสามารถทางความคิดหรือสมองมากนัก ดังนั้นการจำได้ เป็น กระบวนการที่ใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ใช้ความสามารถทางการคิดและ สมองมากขึ้นตามลำดับ ส่วนความเข้าใจ (Comprehension) เป็นส่วนที่ต่อมาจากความรู้ จนถึงขึ้นของการสื่อความหมายโดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือสัญลักษณ์ ซึ่งเกิดหลังจากบุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ และ แสดงออกมาด้วยการใช้ทักษะหรือการแปลความหมาย ได้แก่ การบรรยายข่าวสารซึ่งได้ยินมาโดยคำพูดของ ตน หรือการแสดงความคิดเห็น คาดคะเนหรือให้

ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนดและมีเงินได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี เงินได้ที่เกิดขึ้นในปี ใด ๆ ผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคม ถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณีกฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบฯ เสียภาษีตอนครึ่งปี สำหรับ เงินได้ ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระและเงินได้บางกรณี กฎหมาย กำหนดให้ ผู้จ่ายทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินได้ที่จ่ายบางส่วน เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษีขณะที่มีเงิน ได้เกิดขึ้นอีกด้วย สำหรับผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทย กฎหมายกำหนดมาตรการไว้ 2 อย่างคือ แหล่งเงินได้เกิดในประเทศไทยอย่างหนึ่ง และแหล่งเงินได้เกิดนอกประเทศไทยอีกอย่างหนึ่ง บุคคลผู้ใดก็ตามไม่จำกัดเชื้อชาติหรือสัญชาติใด หากเงินได้ที่ต้องเสียภาษีอันเกิดจากแหล่งเงินได้ในประเทศไทย ต้องมีหน้าที่เสียภาษีในประเทศไทยทั้งสิ้น ไม่ว่าผู้มีเงินได้นั้นจะเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยหรือไม่ก็ตาม และอีกมาตรการหนึ่งก็คือบุคคลผู้อยู่ในประเทศไทยถึง 180 วันในปีภาษีใด (ปีประดิทิน) กฎหมายถือว่าเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยในปีภาษีนั้น นอกจากมีหน้าที่จะต้องเสียภาษีเงินได้จากแหล่งเงินได้ที่เกิดในประเทศไทยตามมาตรการแรกแล้ว หากมีเงินได้เกิดจากแหล่งเงินได้นอกประเทศไทย

ถ้าได้นำเงินนั้นเข้ามาในประเทศไทย ก็มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทย สำหรับเงินได้ที่นำเข้ามาในปีภาษีที่อยู่ในประเทศไทย (ไพจิตร โรจนวานิชและคณะ, 2561)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่

1. บุคคลธรรมดา
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล
3. ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
4. กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง
5. วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ (2561) กล่าวว่า หากต้องการให้ประชาชนมีความสมัครใจในการเสียภาษีอากร และให้กฎหมายใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษีอากรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความเป็นธรรม ประชาชนควรมีหน้าที่เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล โดยพิจารณาถึงความสามารถในการเสียภาษีอากรของประชาชนแต่ละคนประกอบกับการพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละคนจะได้รับ
2. มีความแน่นอนและชัดเจน ประชาชนสามารถเข้าใจความหมายได้โดยง่าย และเป็นการป้องกันมิให้เจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ
3. มีความสะดวก วิธีการและกำหนดเวลาในการเสียภาษีอากรควรต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้เสียภาษีอากรมีประสิทธิภาพ ประหยัดรายจ่ายทั้งของผู้จัดเก็บและผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากร
4. มีความเป็นกลางทางเศรษฐกิจ พยายามไม่ให้การเก็บภาษีอากรมีผลกระทบต่อการทำงานของกลไกตลาด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด
5. อำนวยรายได้ สามารถจัดเก็บภาษีอากรได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจกรรมตามหน้าที่ของรัฐบาล
6. มีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงเพิ่มหรือลดจำนวนภาษีอากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.2.2 เงินได้พึงประเมิน

ไพจิตร โรจนวานิชและคณะ(2561) กล่าวว่า เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร หมายความว่า เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษี เงินได้ที่กล่าวนี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน หรือเงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นจ่ายแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร รวมตลอดถึงเงินคำนวณ ค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงิน หรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวไม่ว่าในทอดใด (กิตติยา อาภากุลอนุ และ ทิพสุคนธ์ วงษ์เมือง, 2561) โดยเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 เงินได้จากการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่นายจ้างจ่ายชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ และเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ ที่ได้จากการจ้างแรงงาน

ประเภทที่ 2 เงินได้จากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ไม่ว่าจะเป็นค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่ผู้จ่ายเงินได้ให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่ผู้จ่ายเงินได้จ่ายชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องชำระ และเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้นั้นไม่ว่าหน้าที่ หรือตำแหน่งงาน หรืองานที่รับทำให้นั้นจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

ประเภทที่ 3 ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปี หรือเงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปี อันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล

ประเภทที่ 4 เงินได้ที่เป็น

(ก) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตั๋วเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม เฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว หรือผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตั๋วเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออกและจำหน่ายครั้งแรกในราคาต่ำกว่าราคาไถ่ถอน รวมทั้งเงินได้ที่มีลักษณะทำนองเดียวกันกับดอกเบี้ย ผลประโยชน์ หรือค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้จากการให้กู้ยืมหรือจากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม

(ข) เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไร หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล กองทุนรวมหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมการเกษตร พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งกำไรที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว

(ค) เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(ง) เงินลดทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนส่วนนิติบุคคลเฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกว่ากำไรและเงินที่กันไว้รวมกัน

(จ) เงินเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มาหรือเงินที่กันไว้รวมกัน

(ฉ) ผลประโยชน์ที่ได้จากการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากัน หรือรับช่วงกัน หรือเลิกกัน ซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน

(ช) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนการเป็นหุ้นส่วน หรือโอนหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตั๋วเงิน หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน

ประเภทที่ 5 เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจาก

(ก) การให้เช่าทรัพย์สิน

(ข) การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน

(ค) การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้น โดยไม่ต้องคืนเงิน

ประเภทที่ 6 เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอิสระอื่นซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดชนิดไว้

ประเภทที่ 7 เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

ประเภทที่ 8 เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ใน ประเภทที่ 1–ประเภทที่ 8

2.2.3 ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน) ถือเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างหนึ่งที่กฎหมายกำหนด ให้หักเป็นต้นทุนในการทำงานเพื่อให้ได้เงินได้ หรือรายได้สุทธิมาคิดคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งเงินได้พึงประเมินในแต่ละประเภทมีการหักค่าใช้จ่ายทางภาษีที่แตกต่างกัน สามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายได้ 2 แบบ คือ 1. หักแบบเหมาตามอัตราร้อยละที่กฎหมายกำหนด และ 2. หักตามความจำเป็นและสมควร (ตามจริง) ดังแสดงตามตารางนี้ (กรมสรรพากร, 2565)

ตารางที่ 2.1 การหักค่าใช้จ่ายตามแต่ละประเภทเงินได้

ประเภทเงินได้	การหักค่าใช้จ่าย
1. เงินได้จากการจ้างแรงงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง	50% แต่ไม่เกิน 100,000 บาท หากมีเงินได้ประเภทที่ 1 และ 2 ให้นำเงินได้ทั้ง 2 ประเภทรวมกัน หักค่าใช้จ่ายได้ 50% แต่รวมกันไม่เกิน 100,000 บาท
2. เงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ เช่น ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า	
3. ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น	50% แต่รวมกันไม่เกิน 100,000 บาท หรือตามที่ จ่ายจริง
4. ดอกเบี้ย เงินปันผล	หักค่าใช้จ่ายไม่ได้
5. เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน –บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง แพ –ที่ดินที่ใช้เพื่อการเกษตร –ที่ดินที่ไม่ได้ใช้เพื่อการเกษตร –ยานพาหนะ –ทรัพย์สินอื่น การผิดสัญญาเช่าซื้อ การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน	ตามจริงหรืออัตราเหมา 30% 20% 15% 30% 10% หักเป็นการเหมาได้ 20% วิธีเดียว
ประเภทเงินได้	**การหักค่าใช้จ่าย**
6. วิชาชีพอิสระ –การประกอบโรคศิลปะ –วิชากฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม	ตามจริงหรืออัตราเหมา 60% 30%
7. เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ	ตามจริงหรืออัตราเหมา 60%
8. เงินได้อื่นที่นอกเหนือจากเงินได้ประเภทที่ 1–ประเภทที่ 8	ตามจริงหรืออัตราเหมา 40% และ 60%

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการหักค่าใช้จ่าย

1. เงินได้ประเภทที่ 1 และเงินได้ประเภทที่ 2 กฎหมายให้หักเป็นการเหมาได้เพียงวิธีเดียว

2. เงินได้ประเภทที่ 3 เฉพาะเงินปีหรือเงินได้ที่มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล และเงินได้ประเภทที่ 4 ทั้งหมด กฎหมายไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

3. เงินได้ประเภทที่ 5–เงินได้ประเภทที่ 8 กฎหมายให้เลือกหักค่าใช้จ่ายเป็นแบบตามจริงหรือในอัตราเหมา หากเลือกหักค่าใช้จ่ายเป็นแบบตามความจำเป็นและสมควร (ตามจริง) ค่าใช้จ่ายที่จะนำมาหักนั้นต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

3.1 เป็นค่าใช้จ่ายตามปกติที่มีความเกี่ยวข้องและความจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจในแต่ละประเภท หรือตามประเภทเงินได้

3.2 เป็นจำนวนที่สมควรและเหมาะสมกับกิจการ

3.3 ไม่เป็นรายจ่ายที่กฎหมายห้ามมิให้หักเป็นรายจ่าย

3.4 ต้องมีหลักฐานการหักค่าใช้จ่ายที่สามารถตรวจสอบและพิสูจน์ได้ โดยเอกสารที่ถือเป็นหลักฐานค่าใช้จ่ายทางภาษี ได้แก่ เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน ใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินที่ผู้มีเงินได้พิสูจน์ได้ว่าตนเองเป็นผู้จ่าย และใบสำคัญจ่ายในกรณีที่ไม่มีหลักฐานที่เอกสารการรับเงินของผู้รับเงิน

2.2.4 ค่าลดหย่อน

ค่าลดหย่อน หมายถึง สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่อาจช่วยให้เสียภาษีในจำนวนที่น้อยลง หรืออาจช่วยให้ได้เงินภาษีคืนเพิ่มขึ้น โดยค่าลดหย่อนจะหักออกจากเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย มีรายการดังนี้

ตารางที่ 2.2 รายการค่าลดหย่อน

รายการที่ลดหย่อนได้	อัตราค่าลดหย่อน
ค่าลดหย่อนกลุ่มส่วนตัวและครอบครัว	
1. ค่าลดหย่อนส่วนตัว	60,000 บาท
2. ค่าลดหย่อนคู่สมรส (ตามกฎหมายและไม่มีเงินได้)	60,000 บาท
3. ค่าลดหย่อนบุตร - บุตรชอบด้วยกฎหมายหักได้ไม่จำกัดจำนวน - กรณีมีบุตรบุญธรรม หรือมีทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมาย และบุตรบุญธรรม หักรวมกันต้อง	คนละ 30,000 บาท ตั้งแต่ปี 2561 สำหรับคนที่มีลูกคนที่ 2 เป็นต้นไป จะได้รับสิทธิ์หักลดหย่อนเพิ่มอีก 30,000 บาทต่อคน รวมเป็น 60,000 บาท (กรมสรรพากร ณ.วันที่ 30

รายการที่ลดหย่อนได้	อัตราค่าลดหย่อน
ไม่เกิน 3 คน	มิถุนายน 2565) https: //www.rd.go.th/557.html
4. ค่าลดหย่อนฝากครรภ์และคลอดบุตร	ตามที่จ่ายจริงสูงสุดไม่เกิน 60,000 บาท
5. ค่าลดหย่อนบิดามารดา (อายุ 60 ปีขึ้นไป) –บิดามารดาของผู้มีเงินได้ –บิดามารดาของคู่สมรส	คนละ 30,000 บาท คนละ 30,000 บาท
6. ค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ หรือคนทุพพลภาพ	คนละ 60,000 บาท
ค่าลดหย่อนกลุ่มประกันชีวิตและการลงทุน 7. เบี้ยประกันชีวิตทั่วไป (กรมธรรม์อายุ 10 ปีขึ้นไป) –หากคู่สมรสมีการประกันชีวิต และความเป็นสามีภรรยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี (ไม่มีรายได้)	ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท
8. เบี้ยประกันสุขภาพตนเอง	ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท เมื่อรวมกับประกันชีวิตทั่วไปแล้วต้องไม่เกิน 100,000 บาท
9. เบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้และคู่สมรส	ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท สามารถหารแบ่งกับบุตรคนอื่นได้
10. เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ	ร้อยละ 15 ของเงินได้ ตามที่จ่ายจริงสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท (ระยะเวลาคุ้มครองเกิน 10 ปีขึ้นไป)
11. เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	ได้รับยกเว้นเท่าที่จ่ายเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 และสูงสุดไม่เกิน 500,000 บาท
12. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ/กบข./กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 500,000 บาท
13. กองทุนรวมเพื่อการออม (SSF : Super Saving Funds)	เป็นกองทุนเพื่อส่งเสริมการออมระยะยาว สามารถนำมาลดหย่อนได้ 30% ของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี ตามที่จ่ายจริงสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท
14.กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF	กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF : Retirement Mutual Fund) สามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ 30%

รายการที่ลดหย่อนได้	อัตราค่าลดหย่อน
	ของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี ตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกิน 500,000 บาท
15.เงินลงทุนธุรกิจ Social Enterprise (วิสาหกิจเพื่อสังคม)	เงินลงทุนธุรกิจ Social Enterprise (วิสาหกิจเพื่อสังคม) สำหรับผู้ที่ลงทุนในหุ้นหรือธุรกิจ Social Enterprise ตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป สามารถนำเงินลงทุนไปเป็นค่าลดหย่อนได้ โดยลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกิน 100,000 บาท
16.กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช)	ตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกิน 30,000 บาท
17. เงินสมทบประกันสังคม	ตามเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 9,000 บาท
ค่าลดหย่อนกลุ่มพรรคการเมือง 18 ค่าลดหย่อนสนับสนุนพรรคการเมือง	เงินบริจาคให้กับพรรคการเมือง นำมาลดหย่อนได้สูงสุดไม่เกิน 10,000 บาท เริ่มตั้งแต่ 1 ม.ค. 2561 เป็นต้นไป
ค่าลดหย่อนกลุ่มบริจาคเพื่อสังคม 19. เงินบริจาค –เงินบริจาคสนับสนุนการศึกษา –บริจาคสถานพยาบาลรัฐ	เงินบริจาคทั่วไป ลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังจากหักค่าลดหย่อนภาษี เงินบริจาคเพื่อการศึกษา การกีฬา การพัฒนาสังคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ และบริจาคเพื่อสถานพยาบาลของรัฐ สามารถนำมาลดหย่อนได้ 2 เท่าของเงินบริจาคจริง สูงสุดไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังจากหักค่าลดหย่อนภาษี

2.2.5 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นการคำนวณภาษีแบบขั้นบันได โดยจะเพิ่มขึ้นตามเงินได้สุทธิ (หลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน) (กรมสรรพากร, 2565) โดยมีอัตราภาษีเริ่มตั้งแต่ 0%–35% ดังการคำนวณนี้ (กรมสรรพากร, 2565)

ตารางที่ 2.3 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิ (บาท)	ช่วงเงินได้สุทธิ (บาท)	อัตราภาษี (%)	ภาษีแต่ละขั้น (บาท)	ภาษีสะสมสูงสุด (บาท)
150,000 บาทแรก	150,000	ยกเว้น	-	-
150,001–300,000	150,000	5	7,500	7,500
300,001–500,000	200,000	10	20,000	27,500
500,001–750,000	250,000	15	37,500	65,000
750,001–1,000,000	250,000	20	50,000	115,000
1,000,001–2,000,000	1,000,000	25	250,000	365,000
2,000,001–5,000,000	3,000,000	30	900,000	1,265,000
5,000,001 บาทขึ้นไป	-	35	-	

ตารางที่ 2.4 การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(กรมสรรพากร, 2565)

แบบแสดงรายการภาษี	ใช้ยื่นกรณี	กำหนดเวลาการยื่นแบบฯ
ภ.ง.ด.90	มีเงินได้พึงประเมินทุกประเภท	มกราคม–มีนาคม ในปีภาษีถัดไป
ภ.ง.ด.91	มีเงินได้พึงประเมินเฉพาะประเภท 1	มกราคม–มีนาคม ในปีภาษีถัดไป
ภ.ง.ด.93	ก่อนถึงกำหนดเวลาการยื่นแบบ	มกราคม–มีนาคม ในปีภาษีถัดไป
ภ.ง.ด.94	ยื่นภาษีครึ่งปี สำหรับผู้ที่มีเงินได้ประเภทที่ 5–8	กรกฎาคม–กันยายน ในปีภาษีนั้น
ภ.ง.ด.95	คนต่างด้าว	มกราคม–มีนาคม ในปีภาษีถัดไป

2.2.6 สถานที่ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. ผู้มีเงินได้สามารถยื่นแบบแสดงรายการฯ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นสาขาทุกแห่ง ไม่จำเป็นต้องเป็นท้องที่ที่มีภูมิลำเนา เว้นแต่ในกรณีที่มีการขอคืนภาษีควรยื่นในท้องที่ที่ระบุ ที่อยู่ไว้ในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 (ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, 2561)

2. ที่ทำการไปรษณีย์ เฉพาะผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น โดยส่งเป็นไปรษณีย์แบบลงทะเบียนพร้อมแนบเช็ค หรือธนาณัติตามจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระทั้งจำนวนภายในกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการฯ (กรมสรรพากร, 2565)

3. ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร โดยให้ถือเป็นสถานที่ยื่นแบบฯ อีกแห่งหนึ่ง

2.3 แนวคิดทฤษฎีทัศนคติ

2.3.1 ความหมายของทัศนคติ

กัมปนาท ปานสุวรรณ (2558) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ การผสมผสานของความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นและความเชื่อ หรือจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง อาจออกมาในรูปแบบที่เป็นไปในทางที่ยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเกิดเป็นพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง

ณชพัฒน์ อัศวรัชชนันท์ (2554)กล่าวว่า ทัศนคติ คือความโน้มเอียงทางความรู้สึกหรือความคิดที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเกิดจากความรู้สึกนึกคิด หรือการเรียนรู้ เป็นการฝังแน่นของความเชื่อของแต่ละบุคคลที่มีต่อแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

วุฒิชัย อารักษ์โพชฌงค์ (2558) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นผลรวมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกอคติ ความคิด สามารถวัดระดับของทัศนคติเป็นความมากน้อยของความรู้สึก ในด้านบวกหรือด้านลบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยความรู้สึกเหล่านี้สามารถบอกได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

วิภาดา สุขสวัสดิ์ (2558) กล่าวว่าทัศนคติ หมายถึง ความรู้ ความเชื่อ ความรู้สึก และแนวโน้มของการกระทำ ซึ่งมีผลต่อระดับการทำงานของ แต่ละบุคคล โดยมีองค์ประกอบด้วยกัน 3 อย่างคือ ส่วนความเข้าใจ ส่วนความรู้สึก และส่วนของพฤติกรรม

Charles R. Foster (1952: 119)) กล่าวว่า ทัศนคติเกิดจาก 2 ปัจจัย โดยเกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อประสบการณ์ หรือที่เรียกว่า ประสบการณ์โดยตรง (Direct Experience) โดยการได้ยิน ได้ฟัง หรือได้อ่านเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ แต่ไม่ได้พบเห็น ไม่ได้ทดลองด้วยตนเองเรียกว่าเป็นประสบการณ์โดยอ้อม (Indirect Experience) และเกิดจากค่านิยมและการตัดสินค่านิยม เนื่องจากแต่ละบุคคลมีค่านิยมและตัดสินใจค่านิยมที่แตกต่างกัน จึงอาจมีทันคติในเรื่องเดียวกันแตกต่างกันก็ได้

การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม และค่านิยมหรือมาตรฐานของบุคคลนั้น

องค์ประกอบของทัศนคติ

หทัยรัตน์ เหล็กพิมาย (2564) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของทัศนคติประกอบด้วยกัน 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความเข้าใจหรือความรู้ (Cognitive or knowledge Component) เป็นส่วนของความเข้าใจส่วนบุคคล ซึ่งคือ ความรู้ (Knowledge) และการรับรู้ (Perception) ซึ่งจะรวมกันกับประสบการณ์ตรงของทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ โดยความรู้และผลจากการรับรู้จะส่งผลไปยังพฤติกรรม และผลลัพธ์เฉพาะด้านอีกด้วย (ภิรมนวล ภักดีศรีศักดา, 2555)

2) ด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก เมื่อเกิดการเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกไม่ว่าจะเป็นเชิงบวงหรือเชิงลบ ซึ่งอารมณ์หรือความรู้สึกเหล่านี้จะก่อให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง และเมื่อเกิดขึ้นแล้วสามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีเหตุผลที่เพียงพอ (วุฒิชัย อารักษ์โพชฌงค์, 2554)

3) ด้านพฤติกรรม (Conative or Behavior Component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของแต่ละบุคคล คือความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา โดยพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น เกิดจากความรู้และความรู้สึกที่ตัวบุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (กัมปนาท ปานสุวรรณ, 2558)

จากการทบทวนวรรณกรรม ทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีบุคคลธรรมดา เป็นประสบการณ์ของแนวความคิดกับการเสียภาษีและความรู้สึก ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ มุมมอง ทั้งจากบุคคลใกล้ตัวและจากสังคมที่เกี่ยวข้องรอบตัวมีทั้งความเข้าใจหรือความรู้เป็นส่วนของความเข้าใจส่วนบุคคลเป็นเรื่องของความคิดที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบทำให้เกิดความพร้อมที่จะมีปฏิกิริยาตอบโต้ในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กุสุมา ดำรงชัย และ กุหลาบ ปุริสาร (2561) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในตำบลกู่ทอง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย และมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนผู้มีเงินได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีระดับ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การหักใช้จ่าย การหักลดหย่อนเพื่อการประกันชีวิต การหักลดหยอนสำหรับบุตร แหล่งข้อมูลทางกฎหมายภาษีอากร การหักภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมทั้งการยื่นแบบเสียภาษีและไม่เคยเข้าฟังคำบรรยายหรือได้รับการอบรมทางด้านความรู้ทางภาษีอากร แนวทางในการให้บริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ประชาชนโดยตรงในการแนะนำการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จิตติมา ลิ้มกระยารส, (2558) ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้” เป็นการศึกษาปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเสียภาษี และการกำหนดปริมาณการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ที่มีเงินได้ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือน (Household Socio-Economic Survey) ปี พ.ศ. 2554 โดยเลือกใช้แบบจำลอง logit model ในการศึกษาลักษณะของผู้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและ ใช้แบบจำลอง Tobit model ในการศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มของผู้ที่มีรายได้ทั่วประเทศหรือประชากรวัยแรงงาน, กลุ่มประชากรชนชั้นกลาง และกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุด 10% แรก จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านสังคมที่ส่งผลต่อความน่าจะเป็นในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและปริมาณการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ปัจจัยทางด้านภูมิภาค คือเมื่อผู้ที่มีรายได้อาศัยอยู่ในกรุงเทพจะมีความน่าจะเป็นและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ปัจจัยทางด้านอายุ ระดับการศึกษาที่มากขึ้น จะส่งผลให้มีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น และปริมาณการเสียภาษีเงินได้ก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ปัจจัยทางด้านเพศ โดยพบว่า หากผู้ที่มีรายได้เป็นเพศชาย และสมรสแล้ว ก็จะมีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีมากกว่ากรณีอื่น ๆ ด้วย วัยแรงงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และเพศชาย มักมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าเพศหญิง การสมรสทำให้มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน การกระตือรือร้นในการทำงาน นำมาซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ปัจจัยทางด้านอาชีพพบว่า หากผู้ที่มีรายได้ประกอบอาชีพลูกจ้างรัฐบาล จะมีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีมากกว่าอาชีพอื่น ๆ ปัจจัยทางด้นเศรษฐกิจจะพบว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้มีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีเพิ่มขึ้น และปริมาณการเสียภาษีเพิ่มขึ้นด้วย ตามโครงสร้างอัตราภาษีแบบก้าวหน้า ในส่วนของค่าลดหย่อนต่าง ๆ จะพบว่า จำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น การมีผู้สูงอายุในครอบครัว และการมีคนพิการในครอบครัวจะทำให้ปริมาณการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาลดลง ในขณะที่ค่าลดหย่อนในส่วนการซื้อประกัน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสำหรับที่อยู่อาศัย จะพบว่า แม้จะมีค่าลดหย่อนเหล่านี้ แต่ยังต้องเสีย

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ค่าลดหย่อนเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี

ชยมงคล ชุ่มเจริญ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ของเทศบาลตำบลเสริมซ้าย จำนวน 350 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากว่า 50 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 0–10,000 บาท และมีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนมากกว่า 20 ปี ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดเก็บบำรุงท้องที่ของเทศบาลตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพและระดับปานกลาง ข้อมูลความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และระดับปานกลาง คือด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชน ในประเด็นความรู้ความเข้าใจ พบว่าเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีความรู!เกี่ยวกับการชำระภาษีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายได้ต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประเด็นทัศนคติของประชาชน พบว่าอายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน มีทัศนคติในการเสียภาษีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ และอาชีพต่างกัน มีทัศนคติในการเสียภาษีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ณัฐกานต์ นาคีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากประชาชนผู้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36–45 ปี มีประสบการณ์ด้านการเสียภาษี มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับปริญญาตรีอาชีพพนักงาน บริษัท และมีรายได้สุทธิต่อปีระหว่าง 150,001–300,000 บาท 2) โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจเป็นรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคำนวณภาษี ด้านแหล่งที่มาของรายได้ ด้านการหักค่าลดหย่อน และด้านการหักค่าใช้จ่าย ตามลำดับ 3) โดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับดี เมื่อ เรียงลำดับทัศนคติเป็นรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้สึก ด้านพฤติกรรมและด้าน ความคิดตามลำดับ 4) โดยรวมปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การเสีย

ภาษี สถานภาพ ระดับ การศึกษา รายได้สุทธิต่อปี และอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาแตกต่างกันและพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ประสบการณ์การเสียภาษี สถานภาพ รายได้สุทธิต่อปี และอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) ความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นันทพร ภัสสร (2562) ศึกษา ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอันมีผลต่อการจัดเก็บภาษีของประชาชนในอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ21-30 ปี สถานภาพโสด มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จบการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีระดับความรู้ความเข้าใจด้านภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีอิทธิต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุดคือผู้มีเงินได้ทราบถึงบทลงโทษจากการหลบหนีภาษี และสถานที่และช่องทางการชำระภาษีสะดวกต่อผู้เสียภาษีและข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจด้านภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสียภาษีเงินได้มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

วาสนา เมธาวรากุล (2559) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องถิ่นมีผลกระทบมากที่สุด และเห็นว่าอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดินที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 12.5 ต่อปี เป็นอัตราที่สูงเกินไปและต้องเสียภาษีซ้ำซ้อนทั้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและเสียภาษีโรงเรือนอีก ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร พบว่า มีการจัดประชุมเรื่องการชาระภาษีให้กับตัวแทนชุมชนเพื่อกระจายข่าวไปสู่ประชาชนแต่ไม่ทั่วถึงเนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจบางรายไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้น ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่า มีการจัดทำรูปแบบแสดงรายการชำระภาษีที่เข้าใจยากและกรอกข้อมูลค่อนข้างยาก ไม่มีตัวอย่างการกรอกข้อมูล เอกสารที่ใช้ยื่นภาษี ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่า มีการจัดเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำปรึกษาด้านการชำระภาษีบำรุงท้องถิ่นไว้ให้ผู้เข้ามาใช้บริการ มีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่รับชาระภาษีไว้ตลอดเวลา ปัจจัยเรื่องความต่อเนื่องของนโยบายการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่า มีปัญหาเรื่องความต่อเนื่องของนโยบายในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่า เจ้าหน้าที่มีการศึกษาหาข้อมูลด้านกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นใหม่ ๆ อยู่เสมอ รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบและจัดทาบัญชีผู้เสียภาษีที่อยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในปีงบประมาณ และมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น

วิภาดา สุขสวัสดิ์ (2558) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เสียภาษีอากรที่มีผลต่อทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรในเขตกรุงเทพมหานคร 13 (เขตคลองเตย) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 13 ที่เป็นผู้มีเงินได้ถึงเกณฑ์ที่จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภงด.90 , ภงด.91) จำนวน 398 คน โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้เสียภาอากรที่มีผลต่อทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-Test และ F-Test ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่ถึงเกณฑ์เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ร่วมทำแบบสอบถามในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2558 จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างและจำแนกตัวแปรต่าง ๆ พบว่า ร้อยละ 64.6 เป็นผู้หญิง อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 26–35 ปี ร้อยละ 39.4 รองลงมาคือต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี ร้อยละ 29.9 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่คือ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 76.1 รองลงมาคือปริญญาโท ร้อยละ 12.8 สถานภาพส่วนใหญ่คือ โสด ร้อยละ 51.0 อาชีพส่วนใหญ่ คือ พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 52.0 รายได้เฉลี่ยต่อปีส่วนใหญ่คือ 150,001–300,000 บาท ร้อยละ 62.1 ประสบการณ์ในการคำนวณภาษีส่วนใหญ่คือ ไม่เคย ร้อยละ 29.1 มีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง มีทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและด้านพฤติกรรมในระดับปานกลาง

สายสมร สังข์เมฆ (2555) ทำการศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต” ประชากรที่ศึกษาคือ ประชาชนผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้ จำนวน 21,326 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 393 คน ตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 36.3 เพศหญิงร้อยละ 63.7 มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 11.60 มัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 21.0 ปริญญาตรีร้อยละ 57.3 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 10.1 มีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการร้อยละ 11.3 พนักงานลูกจ้าง ร้อยละ 50.6 อาชีพอิสระร้อยละ 19.2 ค้าขายร้อยละ 10.4 และข้าราชการรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 8.5 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง โดยคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 10 คะแนน ร้อยละ 0.61 ได้คะแนนสูงสุด 28 คะแนนร้อยละ 0.30 และได้คะแนน 19 คะแนนมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 13.72 เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตตามตัวแปรเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าเพศชาย ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หทัยรัตน์ เหล็กพิมาย (2564) ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของผู้เสียภาษีที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันผลการศึกษาพบว่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีช่วงอายุระหว่าง 30–39 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 150,001–300,000 บาท และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยคำนวณและยื่นแบบภาษีเงินได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามแบบ ภ.ง.ด. 90 และแบบ ภ.ง.ด. 91 ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านความสัมพันธ์ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพและประสิทธิผลจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางบวกระดับสูงได้แก่ ด้านความถูกต้อง (r=0.74) ด้านความครบถ้วน (r=0.74) ส่วนด้านความทันต่อเวลาอยู่ในระดับต่ำ (r=0.43) และด้านความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับปานกลาง (r=0.64) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการศึกษานี้ควรมีการปรับปรุงระเบียบแนวปฏิบัติและข้อกฎหมายให้มีความชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ และเพิ่มความหลากหลาย

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏ RAJAPRUK UNIVERSITY

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาประชากรศาสตร์ของผู้ที่ยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครและเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ที่ยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 50 เขต จำนวนประมาณ 3,167,645 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรผู้มีเงินได้ ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 50 เขต จำนวน 3,167,645 คน โดยทำการคัดเลือกจากการเรียงลำดับพื้นที่เขตที่มีประชากรสูงสุด จำนวน 20 เขตแรก

ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้คำนวณตามหลักการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N หมายถึง จำนวนประชากร

e หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (โดยการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{3{,}167{,}645}{1 + 3{,}167{,}645(0.05)^2}$$

ประมาณ 399.97คน คิดเป็น จำนวน 400 คน

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนในแต่ละชั้นของเขต โดยใช้สูตร ดังนี้

จากสูตร ni=$\frac{n}{N}Ni$

เมื่อ ni =จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้น

n =จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

N =จำนวนประชากรทั้งหมด

Ni =จำนวนประชากรแต่ละชั้น

จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามเขตที่ได้จำแนกไว้แล้วข้างต้นจากจำนวนเขตของกรุงเทพมหานครที่จำนวนประชากรมากที่สุดจำนวน 20 เขต ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มสัดส่วนประชากร

เขต	จำนวนประชากร	สัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง
1.เขตสายไหม	206,831	0.0643	26
2.เขตคลองสามวา	206,437	0.0623	25
3.เขตบางแค	192,431	0.0608	24
4.เขตบางเขน	186,200	0.0602	24
5.เขตบางขุนเทียน	184,994	0.0578	23
6.เขตประเวศ	181,632	0.0561	22
7.เขตลาดกระบัง	178,856	0.0552	22
8.เขตหนองจอง	178,424	0.0544	22
9.เขตดอนเมือง	167,921	0.0532	21
10.เขตหนองแขม	155,360	0.0491	20
11.เขตจตุจักร	154,146	0.049	20
12.เขตจอมทอง	145,771	0.0475	19

เขต	จำนวนประชากร	สัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง
13.เขตบางกะปิ	142,574	0.0462	18
14.เขตบึงกุ่ม	141,374	0.045	18
15.เขตมีนบุรี	139,334	0.0447	18
16.เขตภาษีเจริญ	123,392	0.0396	16
17.เขตบางซื่อ	122,824	0.0394	16
18.เขตสวนหลวง	122,824	0.0387	15
19.เขตทุ่งครุ	120,718	0.0385	15
20.เขตดินแดง	115,602	0.038	15
รวม	**3,167,645**		**400**

ที่มา: กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2564)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

แบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้าง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารข้อมูลถูกสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสารขอบเขตหรือนิยามตัวแปรเกี่ยวกับการจ่ายภาษีเงินได้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามขอบเขตการวิจัยที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแบบสอบถามโดยใช้กรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จะมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม ปรับปรุง และทำการทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุดกับกลุ่ม ตัวอย่างที่ทำการเลือกไว้ เพื่อทดสอบคุณภาพแบบสอบถาม จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่น ตามเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) ได้ค่า 0.97 ซึ่งถือ ว่าเชื่อถือได้ตามเกณฑ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปิด ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปี และประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่และไม่ใช่ โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ เงินได้ (รายได้) 5 ข้อ ค่าใช้จ่าย 5 ข้อ ค่าลดหย่อน 5 ข้อ อัตราภาษี 5 ข้อ และสถานที่ในการยื่นแบบฯ 5 ข้อ รวมจำนวน ทั้งหมด 25 ข้อหากตอบว่าใช่ หมายถึงมีค่าเท่ากับ 1 คะแนน หากตอบไม่ใช่ หมายถึงมีค่าเท่ากับ 0 คะแนน คำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานำมาจัดตามช่วงคะแนนเป็นดังนี้
เป็นแบบอันตรภาค (Interval Scale) จาก ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2548) โดยใช้สูตรการหาความกว้างอันตรภาคชั้น ดังนี้ ความกว้างอันตรภาคชั้น

$$= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด–ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{25-0}{5} = 5$$

ช่วงคะแนน		ระดับความรู้ความเข้าใจ
20-25 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด
15-19 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
10-14 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
5-9 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
0-4 คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ตอบแบบสอบถามมี 5 ระดับ คือ มีความรู้มากที่สุด มีความรู้มาก มีความรู้ปานกลาง และมีความรู้น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นข้อคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเข้าใจ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความรู้สึก จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านพฤติกรรม จำนวน 5 ข้อ

โดยผู้วิจัยใช้วิธีแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert's Scale) ในแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้มากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้มาก
3	หมายถึง	ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้ปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้น้อย
1	หมายถึง	ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังต่อไปนี้เป็นระดับตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967 อ้างใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555: 45) แบ่งระดับทัศนคติออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	การแปลผล
0.00–1.49	มีทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในระดับน้อยที่สุด
1.50–2.49	มีทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในระดับน้อย
2.50–3.49	มีทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในระดับปานกลาง
3.50–4.49	มีทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในระดับมาก
4.50–5.00	มีทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้ในระดับดีมากที่สุด

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความถูกต้อง	จำนวน 3 ข้อ
2. ด้านความครบถ้วน	จำนวน 3 ข้อ
3. ด้านทันต่อเวลา	จำนวน 3 ข้อ
4. ด้านความน่าเชื่อถือ	จำนวน 3 ข้อ

ซึ่งแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยให้เกณฑ์ระดับ 5 คะแนน คือ

5	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพมาก
3	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพน้อย
1	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยค่าความมีประสิทธิภาพของกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้เป็นระดับตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แนวคิดของลิเคิร์ต (Likert,

1967 อ้างใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555: 45) แบ่งระดับประสิทธิภาพการเสียภาษีออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	การแปลผล
0.00–1.49	การเสียภาษีเงินได้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
1.50–2.49	การเสียภาษีเงินได้มีประสิทธิภาพมาก
2.50–3.49	การเสียภาษีเงินได้มีประสิทธิภาพปานกลาง
3.50–4.49	การเสียภาษีเงินได้มีประสิทธิภาพน้อย
4.50–5.00	การเสียภาษีเงินได้มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้แบบทดสอบมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพของแบบทดสอบ คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) (Bollen ,1989) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) (Cronbach (1990) ของแบบทดสอบโดยดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาข้อมูลจากทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้

3.3.2 สร้างคำถาม นำเสนอแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ทั้งด้านเนื้อหาและความเข้าใจการใช้ภาษาให้มีความเที่ยงตรงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3.3 การตรวจสอบระดับความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากหลังจากนั้นนำไปทำการทดสอบ กับประชากรที่มีความใกล้เคียงกันกับกลุ่มที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามแบบ (Cronbach ,1990) เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวมีความน่าเชื่อมั่น และสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ โดยค่าความเชื่อมั่นรวมของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.97

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน ตุลาคม 2565–พฤศจิกายน 2565 ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความร่วมมือจากสรรพากรพื้นที่ต่าง ๆ โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับประชาชนที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 20 เขต จำนวน 400 ฉบับ วิธีสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) โดยสามารถสรุปขั้นตอนได้ ดังนี้

3.4.1 จัดเตรียมแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในช่วงเดือนระหว่างเดือน ตุลาคม 2565–พฤศจิกายน 2565

3.4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในที่กลุ่มเป้าหมาย 20 เขต

3.4.3 จัดเก็บรวบรวมข้อมูลนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามและติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับกลับคืนมาครบตามจำนวน เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วน ทำการตรวจความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทันที เพื่อตรวจทานความเรียบร้อยของแบบสอบถามให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้เกณฑ์การวิจัยข้อมูล ดังนี้

3.5.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และเรียบเรียงแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการลงรหัส

3.5.2 การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสที่กำหนดไว้ล่วงหน้า สำหรับแบบสอบถามที่เป็นปลายปิด ส่วนแบบสอบถามที่เป็นปลายเปิด ผู้วิจัยจัดกลุ่มคำตอบแล้วจึงนับคะแนนใส่รหัส

3.5.3 การประมวลผลข้อมูล ที่ลงรหัสแล้วได้นำมาบันทึกเข้า File โดยใช้คอมพิวเตอร์ทำการประมวลผล ในการคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้นำข้อมูลที่ดำเนินการครบถ้วนสมบูรณ์มาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายลักษณะของตัวแปรทางประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเพื่อใช้ในการอธิบายลักษณะข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD)

3.6.2 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานการวิจัย เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

3.6.2.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เพื่อ ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

3.6.2.2 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว เพื่อศึกษาว่าปัจจัยหรือตัว

แปรตัวใดบ้างที่ส่งผลหรือมีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตามและความสัมพันธ์นี้จะบอกให้ทราบว่าตัวแปรตามและ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับใด

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาการจัดเก็บโดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีความสะดวกในการวิเคราะห์การนำเสนอผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนด สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

Sig. แทน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ .05

** แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ .01

t แทน สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบใน (t-distribution)

F แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจง แบบ F-distribution

SS แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of squares)

df แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

R แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน สัมประสิทธิ์สมการทำนาย

Adj R^2 แทน สัมประสิทธิ์ในการทำนายที่ปรับแก้

β แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

B แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$\hat{Y}\hat{Z}$ แทน คะแนนพยากรณ์ของประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่ได้จากการทำนายในรูป คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ตามลำดับ

ในการทดสอบ สมมติฐาน จะกำหนดตัวแปร ตามแบบสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ดังนี้

$$\hat{Y}=\beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 \ldots\ldots\ldots + \beta_n X_n + e$$

ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ดังนี้

X_1 คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

X_2 คือ ทัศนคติด้านความเข้าใจ

X_3. คือ ทัศนคติด้านความรู้สึก

X_4. คือ ทัศนคติด้านพฤติกรรม

ตัวแปรตามดังนี้

$\hat{Y}$ คือ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

$\hat{Y}_1$ คือ ด้านความถูกต้อง

$\hat{Y}_2$ คือ ด้านความครบถ้วน

$\hat{Y}_3$ คือ ด้านทันต่อเวลา

$\hat{Y}_4$ คือ ด้านความน่าเชื่อถือ

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์

ข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชาชนในกรุงเทพมหานครโดยหาค่าความถี่และร้อยละ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปี และประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	อันดับ
เพศ			
ชาย	182	45.50	2
หญิง	218	54.50	1
รวม	**400**	**100**	
อายุ			
20–29 ปี	117	29.25	2
30–39 ปี	141	35.25	1
40–49 ปี	98	24.50	3
50–59 ปี	29	7.25	4
60 ปีขึ้นไป	15	3.75	5
รวม	**400**	**100**	
สถานภาพการสมรส			
โสด	250	62.5	1
สมรส	133	33.25	2
หม้าย/หย่าร้าง	17	4.25	3
รวม	**400**	**100**	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	38	9.50	3
ปริญญาตรี	233	59.30	1
ปริญญาโท	120	30.00	2
ปริญญาเอก	9	2.20	4
รวม	**400**	**100**	

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	อันดับ
อาชีพ			
ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	130	32.50	2
ลูกจ้างเอกชน	164	41.00	1
รับจ้างทั่วไป/แรงงาน	21	5.25	5
ค้าขาย/กิจการส่วนตัว	47	11.75	3
อื่น ๆ	38	9.50	4
รวม	**400**	**100**	
รายได้เฉลี่ยต่อปี			
น้อยกว่า 150,000 บาท	56	14.00	4
150,001–300,000 บาท	201	50.25	1
300,001–500,000 บาท	84	21.00	2
มากกว่า 500,001 บาท ขึ้นไป	59	14.75	3
รวม	**400**	**100**	
ประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา			
คำนวณและยื่นแบบภาษีเงินได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง	332	83.00	1
ยื่นแบบเสียภาษีและให้คนรู้จัก/ที่ทำงานเป็นผู้ดำเนินการให้	43	10.75	2
จ้างบริษัท/หน่วยงานเอกชนในการดำเนินการให้	25	6.25	3
รวม	**400**	**100**	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 และเป็นเพศชาย จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 โดยมีช่วงอายุระหว่าง 30–39 ปี มากที่สุด จำนวน 141คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ 20–29 ปี จำนวน 117คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 และ ช่วงอายุ 40–49 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 มีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา ได้แก่ สถานภาพสมรส จำนวน 1330คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 และ สถานภาพหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 59.30 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาโท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 ประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชนมากที่สุด จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมา ได้แก่ ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และค้าขาย/กิจการส่วนตัว จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 150,001–300,000 บาทต่อปี มากที่สุด จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 150,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และ 300,001–500,000 บาทต่อปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยคำนวณและยื่นแบบภาษีเงินได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83.00 รองลงมา ได้แก่ วิธีการอื่น ๆ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และจ้างบริษัท/หน่วยงานเอกชนในการดำเนินการให้จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกประความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้ ค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน อัตราภาษี และการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตารางที่ 4.2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ตอบถูกต้อง		ลำดับ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
1).ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้			
1.1) เงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้ที่เข้าลักษณะพึงเสียภาษี รวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น	350	87.50	**1**
1.2) เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส ถือเป็นเงินได้ประเภทที่ 2	333	83.25	**4**
1.3) ชาวต่างชาติที่มีเงินได้ในประเทศไทยและอยู่ประเทศไทยเกิน 180 วัน มีหน้าที่ต้องเป็นผู้เสียภาษีในประเทศไทย	345	86.25	**2**
1.4) บุคลากรทางการแพทย์ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับค่าเสี่ยงภัยในปีภาษี 2566	335	83.75	**3**
1.5) ผู้ที่มีเงินได้มากกว่า 1 ประเภท (นอกเหนือจากประเภทที่ 1 ให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90	329	82.25	**5**

ตารางที่ 4.2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ตอบถูกต้อง		ลำดับ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย			
2.1) การหักค่าใช้จ่ายสามารถเลือกหักได้ 2 ประเภท	320	80.00	**5**
2.2) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวสามารถไม่นำมาหักค่าใช้จ่ายสำหรับเงินได้ประเภทที่ 8 ได้ตามจริง	330	82.50	**3**
2.3) ดอกเบี้ยและเงินปันผลไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้แต่ต้องนำมาคำนวณรวมในแบบภาษี	342	85.50	**1**
2.4) เงินได้ประเภทที่ 3 หักค่าใช้จ่ายได้ 50% รวมกันไม่เกิน 100,000 บาท	329	82.25	**4**
2.5) เงินได้จากวิชาชีพอิสระสามารถหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งแบบตามจริงและแบบเหมา	340	85.00	**2**
3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าลดหย่อน			
3.1) สามารถหักลดหย่อนคู่สมรส (ไม่มีเงินได้) 60,000 บาท	335	83.75	**5**
3.2) ค่าเบี้ยประกันชีวิตต้องมีอายุกรมธรรม์ 5 ปี ขึ้นไปจึงจะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้	337	84.25	**4**
3.3) ค่าซื้อหน่วยลงทุน (LTF) ไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนได้	339	84.75	**3**
3.4) เงินลงทุนในธุรกิจ Startup สามารถหักลดหย่อนได้ 100,000 บาท	353	88.25	**2**
3.5) เงินสมทบประกันสังคมสามารถหักได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 9,500 บาท	367	91.75	**1**
4) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา			
4.1) การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นแบบอัตราก้าวหน้า (อัตราแบบขั้นบันได)	363	90.75	**5**
4.2) อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเริ่มตั้งแต่ 1%–30%	384	96.00	**3**
4.3) เงินได้สุทธิไม่เกิน 150,000 บาท ได้รับการยกเว้นอัตราภาษี	376	94.00	**4**
4.4) เงินได้สุทธิยิ่งมาก ยิ่งเสียภาษีน้อยลง	386	96.50	**1**

ตารางที่ 4.2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ตอบถูกต้อง		ลำดับ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	
4.5) เงินได้สุทธิตั้งแต่ 5,000,001 บาทขึ้นไป คำนวณภาษีในอัตรา 35%	385	96.25	**2**
5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา			
5.1) บุคคลธรรมดาที่มีสถานภาพโสดที่มีเงินได้ประเภทที่ 1 เกิน 120,000 บาท ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	388	97.00	**4**
5.2) สำหรับปีภาษี 2565 กรมสรรพากรขยายระยะเวลาการยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90 และ ภ.ง.ด.91 ให้ถึงวันที่ 10 เมษายน 2566	391	97.75	**2**
5.3) เว็บไซต์ของกรมสรรพากรคือ www.rd.go.th	390	97.50	**3**
5.4) การยื่นแบบฯ ภายในกำหนดเวลาแต่ชำระภาษีไม่ครบถ้วน หรือยื่นแบบล่าช้า ไม่มีความผิดทางกฎหมาย	395	98.75	**1**
5.5) การยื่นแบบฯ ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร จะต้องยื่นแบบกระดาษไปที่สรรพากรสาขาอีกครั้ง	395	98.75	**1**

จากตารางที่ 4.2 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับเงินได้ พบว่าผู้ตอบข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยแบ่งเป็น 5 หัวข้อดังนี้

1). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้โดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุดคือเงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้ที่เข้าลักษณะพึงเสียภาษี รวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นผู้ตอบถูกเป็นจำนวนร้อยละ 87.50

2). ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายโดยเลือกที่ตอบถูกมากที่สุดคือดอกเบี้ยและเงินปันผลไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ แต่ต้องนำมาคำนวณรวมในแบบภาษีเป็นจำนวนร้อยละ 85.50

3). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าลดหย่อน โดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุดคือเงินสมทบประกันสังคมสามารถหักได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 9,500 บาท ซึ่งคนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบข้อนี้คือผิดซึ่งเป็นคำตอบที่ได้ค่าคะแนน 1คะแนน เพราะคำตอบที่ถูกต้องคือจำนวนเงินสมทบประกันสังคมสามารถหักได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 9,000 บาท เป็นจำนวนร้อยละ 91.75

4). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุด เงินได้สุทธิยิ่งมาก ยิ่งเสียภาษีน้อยลงส่วนใหญ่เลือกคำตอบข้อนี้คือผิดซึ่งเป็นคำตอบที่ได้ค่าคะแนน 1คะแนน เพราะคำตอบที่ถูกต้องคือ เงินได้สุทธิยิ่งมาก ยิ่งเสียภาษีมากขึ้นเนื่องจากเป็นอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นอัตราก้าวหน้า อัตราภาษีเพิ่มขึ้นตามเงินได้สุทธิเป็นจำนวนร้อยละ 96.50

5). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุด คือการยื่นแบบฯ ภายในกำหนดเวลาแต่ชำระภาษีไม่ครบถ้วน หรือยื่นแบบล่าช้า ไม่มีความผิดทางกฎหมายส่วนใหญ่เลือกคำตอบข้อนี้คือผิดซึ่งเป็นคำตอบที่ได้ค่าคะแนน 1 คะแนน เพราะคำตอบที่ถูกต้องคือ การยื่นแบบฯ ภายในกำหนดเวลาแต่ชำระภาษีไม่ครบถ้วน หรือยื่นแบบล่าช้า มีความผิดทางกฎหมายต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มและเบี้ยปรับ เป็นจำนวนร้อยละ 98.75

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับช่วงคะแนน ความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ระดับความรู้ความเข้าใจ
20-25 คะแนน	329	82.25	มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด
15-19 คะแนน	11	2.75	มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
10-14 คะแนน	59	14.75	มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
5-9 คะแนน	0	0	มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
0-4 คะแนน	1	0.25	มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X}$=4.66, SD=0.74)

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X}$=4.66, SD=0.74) มีความรู้ความเข้าใจภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ระดับมากที่สุด คือ ช่วงคะแนน 20-25 คะแนน มากที่สุด จำนวนถึง ร้อยละ 82.25 มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงคะแนน 10-14 คะแนนจำนวนถึง ร้อยละ 14.75 มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง น้อยที่สุดคือ ช่วงคะแนน 5-9 คะแนน โดยไม่มีคนอยู่ในช่วงคะแนนนี้

ตอนที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านความเข้าใจ ด้านความรู้สึกและด้านพฤติกรรม โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน โดยมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม

ภาพรวม	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ด้านความเข้าใจ	4.00	0.88	มาก	2
2. ด้านความรู้สึก	4.06	0.79	มาก	1
3. ด้านพฤติกรรม	4.00	0.80	มาก	2
รวม	4.04	0.82	**มาก**	

จากตารางที่ 4.4 ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.04, SD=0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรู้สึก ($\bar{x}$=4.06, SD=0.79) รองลงมา ได้แก่ ด้านความเข้าใจ ($\bar{x}$=4.00, SD=0.88) ด้านพฤติกรรมมีระดับทัศนคติมากที่สุด ($\bar{x}$=4.00, SD=0.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้านความเข้าใจ	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ประชาชนที่มีสัญชาติไทย และอยู่ในราชอาณาจักรไทยเกิน 180 วัน ต้องเสียภาษี	3.88	0.93	มาก	4
2. การยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถยื่นทางออนไลน์ด้วยตนเองหรือหน่วยงานของกรมสรรพากรในเขตท้องที่	3.88	0.96	มาก	4
3. เงินโบนัสถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	3.97	0.92	มาก	3
4. เงินได้ที่นำมาคำนวณเริ่มนับตั้งแต่ 1 มกราคมของทุกปี	4.08	0.81	มาก	2
5. กรณีปกติยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้ปีละ 1 ครั้ง	4.18	0.78	มาก	1
รวม	4.00	0.88	**มาก**	

จากตารางที่ 4.5 ระดับทัศนคติในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 4.00, SD=0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กรณีปกติยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้ปีละ 1 ครั้งมีระดับทัศนคติในด้านความเข้าใจมากที่สุด ($\bar{x}$=4.18, SD=0.78) รองลงมา ได้แก่ เงินได้ที่นำมาคำนวณเริ่มนับตั้งแต่ 1 มกราคมของทุกปี ($\bar{x}$=4.08, SD=0.81) เงินโบนัสถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ($\bar{x}$=3.97, SD=0.92) ประชาชนที่มีสัญชาติไทยและอยู่ในราชอาณาจักรไทยเกิน 180 วัน ต้องเสียภาษี ($\bar{x}$=3.88, SD=0.96) และการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถยื่นทางออนไลน์ด้วยตนเองหรือหน่วยงานของกรมสรรพากรในเขตท้องที่ ($\bar{x}$=3.88, SD=0.96) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้านความรู้สึก	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. การจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือหน้าที่และความรับผิดชอบ	4.12	0.79	มาก	1
2. รัฐมีนโยบายการผ่อนชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นการเพิ่มสภาพคล่องการจ่ายภาษีเงินได้	4.08	0.76	มาก	2
3. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะตอบแทนสู่สังคมด้วยบริการ ต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้	4.12	0.77	มาก	1
4. หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ภายใต้ความเป็นธรรม	4.00	0.84	มาก	4
5. ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่ายเป็นการลดภาระการจ่ายภาษีปกติ	4.06	0.79	มาก	3
รวม	4.06	0.79	**มาก**	

จากตารางที่ 4.6 ระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.06, SD=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะตอบแทนสู่สังคมด้วยบริการ ต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้มีระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกมาก ($\bar{x}$=4.12, SD=0.77) และการจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือหน้าที่และความรับผิดชอบระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกมาก ($\bar{x}$=4.12, SD=0.79) รองลงมา รัฐมีนโยบายการผ่อนชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นการเพิ่มสภาพคล่องการจ่ายภาษีเงินได้ ($\bar{x}$=4.08, SD=0.76) ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่ายเป็นการลดภาระการจ่ายภาษีปกติ ($\bar{x}$=4.06, SD=0.79) และหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ภายใต้ความเป็นธรรม ($\bar{x}$=4.00, SD=0.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับทัศนคติในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้านพฤติกรรม	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. การยื่นแบบรายการภาษีเงินได้ไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เสียภาษีที่ดี	4.02	0.83	มาก	4
2. การเลือกยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบออนไลน์ช่วยประหยัดเวลา สะดวก และรวดเร็ว	4.07	0.78	มาก	1
3. การประเมินภาษีอากรด้วยตนเองควรใช้หลักความซื่อสัตย์	4.05	0.79	มาก	2
4. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาล่วงหน้า เพื่อการเสียภาษีที่ถูกต้องครบถ้วน	4.07	0.79	มาก	1
5. มีความตื่นตัวในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร	4.04	0.81	มาก	3
รวม	4.03	0.80	**มาก**	

จากตารางที่ 4.7 ระดับทัศนคติในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.03, SD=0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเลือกยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบออนไลน์ช่วยประหยัดเวลา สะดวก และรวดเร็วมากที่สุด ($\bar{x}$=4.07, SD=0.78) และควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาล่วงหน้า เพื่อการเสียภาษีที่ถูกต้อง ครบถ้วน ($\bar{x}$=4.07, SD=0.79) รองลงมา ได้แก่ การประเมินภาษีอากรด้วยตนเองควรใช้หลักความซื่อสัตย์ ($\bar{x}$=4.05, SD=0.79) มีความตื่นตัวในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร ($\bar{x}$=4.04, SD=0.81) และการยื่นแบบรายการภาษีเงินได้ไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เสียภาษีที่ดี ($\bar{x}$=4.02, SD=0.83) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้านความถูกต้อง ด้านความครบถ้วน ด้านทันต่อเวลา และด้านความน่าเชื่อถือ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อและรายด้าน โดยมีผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 ภาพรวมค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม

ภาพรวม	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ด้านความถูกต้อง	4.16	0.91	มาก	2
2. ด้านความครบถ้วน	4.21	0.90	มาก	1
3. ด้านทันต่อเวลา	3.61	0.88	มาก	4
4. ด้านความน่าเชื่อถือ	3.94	0.95	มาก	3
รวม	**3.98**	**0.91**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.8 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=3.98, SD=0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความครบถ้วนมีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ($\bar{x}$=4.21, SD=0.90) รองลงมาได้แก่ ด้านความถูกต้อง ($\bar{x}$=4.16, SD=0.91) ด้านความน่าเชื่อถือ ($\bar{x}$=3.94,SD=0.88) และตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความถูกต้อง

ด้านความถูกต้อง	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. การคำนวณภาษีที่ต้องชำระได้อย่างถูกต้อง	4.25	0.90	มาก	1
2. ข้อมูลของผู้เสียภาษีเป็นปัจจุบัน	4.25	0.90	มาก	1
3. โปรแกรมการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถช่วยการกรอกข้อมูลภาษีเบื้องต้น	4.00	0.93	มาก	2
รวม	**4.16**	**0.91**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.9 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความถูกต้องในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.16, SD=0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การคำนวณภาษีที่ต้องชำระได้อย่างถูกต้องและข้อมูลของผู้เสียภาษีเป็นปัจจุบันมีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านความถูกต้องมากที่สุด ($\bar{x}$=4.25, SD=0.90) รองลงมา ได้แก่ โปรแกรมการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถช่วยการกรอกข้อมูลภาษีเบื้องต้น ($\bar{x}$=4.00, SD=0.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความครบถ้วน

ด้านความครบถ้วน	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. รายการที่นำมาหักลดหย่อนภาษีมีความครบถ้วนในด้านเอกสาร	4.14	0.94	มาก	3
2. ตรวจสอบการยื่นรายการแสดงและการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	4.27	0.85	มาก	1
3. ตรวจสอบการส่งเอกสารประกอบการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	4.26	0.90	มาก	2
รวม	**4.21**	**0.90**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.10 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความครบถ้วนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.21, SD=0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การตรวจสอบการยื่นรายการแสดงและการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านความควบถ้วนมากที่สุด ($\bar{x}$=4.27, SD=0.85) รองลงมา ได้แก่ การตรวจสอบการส่งเอกสารประกอบการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ($\bar{x}$=4.26, SD=0.90) และรายการที่นำมาหักลดหย่อนภาษีมีความครบถ้วนในด้านเอกสาร ($\bar{x}$=4.14, SD=0.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความทันต่อเวลา

ด้านทันต่อเวลา	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. ระยะเวลาการยื่นแบบภาษี/การชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทันกำหนดเวลาของกรมสรรพากร	3.79	0.91	มาก	1
2. ความหลากหลายของช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาช่วยให้ประหยัดเวลา และทันตามกำหนด	3.36	0.88	ปานกลาง	3
3. ได้รับสิทธิ์การคืนภาษีรวดเร็วตามนโยบายของกรมสรรพากร	3.73	0.84	มาก	2
รวม	**3.61**	**0.88**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.11 ระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความทันต่อเวลาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.61, SD=0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระยะเวลาการยื่นแบบภาษี/การชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทันกำหนดเวลาของกรมสรรพากรมีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านทันต่อเวลามากที่สุด ($\bar{x}$=3.79, SD=0.91) รองลงมา ได้แก่ การได้รับสิทธิ์การคืนภาษีรวดเร็วตามนโยบายของกรมสรรพากร ($\bar{x}$=3.73, SD=0.84) และความหลากหลายของช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาช่วยให้ประหยัดเวลา และทันตามกำหนด ($\bar{x}$=3.36, SD=0.88) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความน่าเชื่อถือ

ด้านความน่าเชื่อถือ	$\bar{x}$	SD	แปลผล	อันดับ
1. รายการที่นำมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีเอกสารจริง	3.92	0.97	มาก	3
2. ข้อมูลของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	3.97	0.96	มาก	2
3. มีการแสดงรายได้พึงประเมิน และเอกสารประกอบ การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างชัดเจน	3.99	0.92	มาก	1
รวม	**3.94**	**0.95**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.12 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านความน่าเชื่อถือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.94, SD=0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการแสดงรายได้พึงประเมิน และเอกสารประกอบ การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างชัดเจน ($\bar{X}$=3.99, SD=0.92) รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}$=3.97, SD=0.96) และรายการที่นำมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีเอกสารจริง ($\bar{X}$=3.92, SD=0.97) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Correlation Coefficient Analysis) เพื่อ ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับตัวแปรตามของประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Correlations								
	X_1	X_2	X_3	X_4	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y
X_1	1	.077	.030	.042	.021	-.012	.008	.038	.000
X_2		1	.568**	.597**	.434**	.524**	.459**	.331**	.558**
X_3			1	.704**	.699**	.665**	.636**	.397**	.724**
X_4				1	.677**	.752**	.675**	.361**	.730**
Y_1					1	.660**	.572**	.253**	.714**
Y_2						1	.689**	.359**	.783**
Y_3							1	.430**	.797**
Y_4								1	.546**
Y									1

****** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา **(X_1)** ทัศนคติด้าน

ความเข้าใจ **(X_2)** ทัศนคติด้านความรู้สึก **(X_3)** ทัศนคติด้านพฤติกรรม **(X_4)** ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง **(Y_1)** ด้านความครบถ้วน **(Y_2)** ด้านทันต่อเวลา **(Y_3)** และ ด้านความน่าเชื่อถือ **(Y_4)** ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01โดยค่าสัมพันธ์เพียรสันมีค่าระหว่าง 0.253-0.797 ซึ่งอยู่ในระดับน้อยปานกลาง

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ความเข้าใจส่งผลต่อกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย จะทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบ สมมติฐาน จะกำหนดตัวแปร ตามแบบสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ดังนี้

$$\hat{Y}=\beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 \ldots\ldots\ldots + \beta_n X_n + e$$

ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ดังนี้

X_1 คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

X_2 คือ ทัศนคติด้านความเข้าใจ

X_3. คือ ทัศนคติด้านความรู้สึก

X_4. คือ ทัศนคติด้านพฤติกรรม

ตัวแปรตามดังนี้

$\hat{Y}$ คือ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

$\hat{Y}_1$ คือ ด้านความถูกต้อง

$\hat{Y}_2$ คือ ด้านความครบถ้วน

$\hat{Y}_3$ คือ ด้านทันต่อเวลา

$\hat{Y}_4$ คือ ด้านความน่าเชื่อถือ

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น(Multiple Linear Regression Analysis) โดยการเลือกตัวแปรด้วยการนำเข้าทั้งหมด (Enter Regression) เพื่อหา

ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ โดยผู้วิจัยใช้ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ซึ่งยอมรับสมมติฐานเมื่อพบค่า Sig มา น้อยกว่า 0.05

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (X_1) ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2) ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และ ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) เพื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัย: ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ดังปรากฏในตารางที่ 4.14–4.19

ตารางที่ 4.14 ค่า Tolerance และ VIF ของตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรพยากรณ์	Tolerance	VIF
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (X_1)	0.994	1.006
ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2)	0.598	1.673
ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3)	0.471	2.125
ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4)	0.447	2.235

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้วิจัยทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระตัวแปรพยากรณ์มีค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 0.447 และ VIF มีค่าน้อยที่สุด 1.006 ค่าทั้งสองอยู่ในเกณฑ์ที่ถือว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างรุนแรง จึงถือได้ว่าตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ไม่มีปัญหาตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ (Multicollinearity) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยที่กำหนดให้ค่า Tolerance ต้องมากกว่า 0.20 และค่า VIF ต้องน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006 : 585)

1) ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	1.199	0.165		7.248	0.001*
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (X_1)	0.031	0.026	0.037	1.191	0.034*
ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2)	0.079	0.030	0.104	2.631	0.009*
ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3)	0.325	0.038	0.387	8.645	0.001*
ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4)	0.344	0.040	0.397	8.667	0.001*
F=167.02, Sig =0.001, R=0.793, R^2 =0.628, Adjusted R^2=0.625					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้น (R) เท่ากับ 0.793 สัมประสิทธิ์สมการทำนายผลการเคราะห์ตัวแปรตาม (R^2) เท่ากับ 0.628 และ สัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปราศจากความเบี่ยงเบน (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.625 นั้นคือ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครได้ โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 62.50 แสดงว่าตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปรตามคือประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ตัวแปร ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงิน

ได้บุคคลธรรมดา ประกอบไปด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(X_1) ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2) ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และ ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ที่กำหนดไว้โดยสามารถนำมาแทนสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นเพื่อใช้ในการพยากรณ์ได้ดังนี้

$\hat{Y}=\beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 \ldots\ldots + \beta_n X_n + e$

$\hat{Y}=1.199 + 0.031(X_1)$ (ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา)+ 0.079 (ทัศนคติด้านความเข้าใจ) + 0.325 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.344 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Y}=1.199 +0.031(X_1) + 0.079 (X_2) + 0.325 (X_3) +0.344 (X_4)$

สมการพยากรณ์คะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}=1.199 + 0.037(X_1)$ (ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา)+0.108 (ทัศนคติด้านความเข้าใจ) + 0.387 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.397 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม) หรือ

$\hat{Z}=1.199 +0.037(X_1) + 0.108(X_2) + 0.387 (X_3) +0.397 (X_4)$

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานของตัวแปรอิสระความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปรตามประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยแบ่งการวิเคราะห์ ตัวแปรตามแต่ละด้านดังนี้

ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ดังนี้

X_1 คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

X_2 คือ ทัศนคติด้านความเข้าใจ

X_3. คือ ทัศนคติด้านความรู้สึก

X_4. คือ ทัศนคติด้านพฤติกรรม

ตัวแปรตามดังนี้

$\hat{Y}$ คือ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

$\hat{Y}_1$ คือ ด้านความถูกต้อง

$\hat{Y}_2$ คือ ด้านความครบถ้วน

$\hat{Y}_3$ คือ ด้านทันต่อเวลา

$\hat{Y}_4$ คือ ด้านความน่าเชื่อถือ

1.1) ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ*ด้านความถูกต้อง* ($\hat{Y}_1$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ**ด้านความถูกต้อง** ($\hat{Y}_1$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	**Unstandardized Coefficients**		**Standardized Coefficients**	**t**	**Sig.**
	B	**Std. Error**	**Beta**		
ค่าคงที่	0.78	0.21		3.64	0.001*
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(X_1)	0.00	0.03	- 0.001	0.13	0.890
ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2)	0.05	0.04	-0.06	-1.35	0.180
ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3)	0.46	0.05	0.46	9.39	0.010*
ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4)	0.40	0.05	0.39	7.78	0.010*
F=124.62, Sig =0.001, R=0.74, R^2 =0.56, Adjusted R^2=0.55					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความถูกต้อง*** ($\hat{Y}_1$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้น (R) เท่ากับ 0.74 สัมประสิทธิ์สมการทำนายผลการเคราะห์ตัวแปรตาม (R^2) เท่ากับ 0.56 และ สัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปราศจากความเบี่ยงเบน (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.55 นั้นคือ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความถูกต้อง*** ($\hat{Y}_1$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 55 แสดงว่า ตัวแปรอิสระด้านความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปรตามประสิทธิภาพ***ด้านความถูกต้อง*** ($\hat{Y}_1$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ ***ด้านความถูกต้อง($\hat{Y}_1$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ตัวแปร ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบไปด้วย ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2) ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และ ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ***ด้านความถูกต้อง($\hat{Y}_1$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ที่กำหนดไว้โดยสามารถนำมาแทนสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นเพื่อใช้ในการพยากรณ์ได้ดังนี้

$\hat{Y}_1$= 0.78 + 0.46 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.40 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Y}_1$=0.78+ 0.46 (X_3) +0.40 (X_4)

สมการพยากรณ์คะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}_1$= 0.78+ 0.46 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.39 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Z}_1$= 0.78+ 0.46 (X_3) + 0.39 (X_4)

1.2) ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ *ด้านความครบถ้วน* ($\hat{Y}_2$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ**ด้านความครบถ้วน** ($\hat{Y}_2$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	**Unstandardized Coefficients**		**Standardized Coefficients**	**t**	**Sig.**
	B	**Std. Error**	**Beta**		
ค่าคงที่	0.599	.212		2.829	.005
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(X_1)	-.049	.033	-.047	-1.479	0.140
ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2)	0.059	0.039	0.062	1.520	0.129
ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3)	0.263	0.048	0.251	5.466	0.001
ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4)	0.581	0.051	0.540	11.445	0.001
F=152.23, Sig =0.000, R=0.779, R^2 =0.607, Adjusted R^2=0.603					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความครบถ้วน*** ($\hat{Y}_2$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้น (R) เท่ากับ 0.779 สัมประสิทธิ์สมการทำนายผลการเคราะห์ตัวแปรตาม (R^2) เท่ากับ 0.607 และ สัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปราศจากความเบี่ยงเบน (Adjusted $R^{2)}$ เท่ากับ 0.603 นั้นคือ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความครบถ้วน*** ($\hat{Y}_2$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 60.30 แสดงว่าตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปรตามประสิทธิภาพ ***ด้านความครบถ้วน*** ($\hat{Y}_2$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความครบถ้วน($\hat{Y}_2$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ตัวแปร ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบไปด้วย ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และ ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความครบถ้วน($\hat{Y}_2$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่กำหนดไว้โดยสามารถนำมาแทนสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นเพื่อใช้ในการพยากรณ์ได้ดังนี้

$\hat{Y}_2$= 0.599+ 0.263 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.581 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Y}_2$ =0.599+ 0.263 (X_3) +0.581 (X_4)

สมการพยากรณ์คะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}_2$= 0.599+ 0.315 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.445 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Z}_2$= 0.599+ 0.251 (X_3) + 0.540 (X_4)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ RAJAPRUK UNIVERSITY

1.3) ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ *ด้านทันต่อเวลา* ($\hat{Y}_3$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ**ด้านทันต่อเวลา** ($\hat{Y}_3$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	**Unstandardized Coefficients**		**Standardized Coefficients**	**t**	**Sig.**
	B	**Std. Error**	**Beta**		
ค่าคงที่	1.112	0.213		5.213	0.001
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(X_1)	- 0.020	0.033	- 0.021	- 0.607	0.544
ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2)	0.013	0.039	0.016	0.346	0.730
ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3)	0.297	0.048	0.315	6.121	0.001
ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4)	0.431	0.051	0.445	8.436	0.001
F=101.98, Sig =0.000, R=0.713, R^2 =0.508, Adjusted R^2=0.703					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านทันต่อเวลา*** ($\hat{Y}_3$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้น (R) เท่ากับ 0.713 สัมประสิทธิ์สมการทำนายผลการเคราะห์ตัวแปรตาม (R^{2}) เท่ากับ 0.508 และ สัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปราศจากความเบี่ยงเบน (Adjusted $R^{2)}$ เท่ากับ 0.703 นั้นคือ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านทันต่อเวลา*** ($\hat{Y}_3$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 70.30 แสดงว่าตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปรตามประสิทธิภาพ

ด้านทันต่อเวลา ***($\hat{Y}_3$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านทันต่อเวลา($\hat{Y}_3$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ตัวแปร ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบไปด้วย ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และ ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านทันต่อเวลา($\hat{Y}_3$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ที่กำหนดไว้โดยสามารถนำมาแทนสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นเพื่อใช้ในการพยากรณ์ได้ดังนี้

$\hat{Y}_3$= 1.112+ 0.297 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.431 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Y}_3$ =1.112+ 0.297 (X_3) +0.431 (X_4)

สมการพยากรณ์คะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}_3$= 1.112+ 0.315 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.445 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Z}_3$= 1.112+ 0.315 (X_3) + 0.445 (X_4)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ RAJAPRUK UNIVERSITY

1.4) ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ *ด้านความน่าเชื่อถือ ($\hat{Y}_4$)* ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ**ด้านความน่าเชื่อถือ ($\hat{Y}_4$)** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	2.33	0.26		9.03	0.01
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(X_1)	0.01	0.04	0.02	0.35	0.72
ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2)	0.10	0.05	0.12	2.07	0.04
ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3)	0.22	0.06	0.25	3.75	0.01
ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4)	0.10	0.06	0.11	1.65	0.10
F=21.72, Sig =0.001, R=0.425, R^2 =0.480, Adjusted R^2=0.472					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความน่าเชื่อถือ ($\hat{Y}_4$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้น (R) เท่ากับ 0.425 สัมประสิทธิ์สมการทำนายผลการเคราะห์ตัวแปรตาม (R^2) เท่ากับ 0.180 และ สัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปราศจากความเบี่ยงเบน (Adjusted $R^{2)}$ เท่ากับ 0.172 นั้นคือ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความน่าเชื่อถือ($\hat{Y}_4$)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 47.20 แสดงว่าตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปร

ตามประสิทธิภาพ***ด้านความน่าเชื่อถือ***($\hat{Y}_4$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความน่าเชื่อถือ***($\hat{Y}_4$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ตัวแปร ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบไปด้วยทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2) และทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ***ด้านความน่าเชื่อถือ***($\hat{Y}_4$) ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่กำหนดไว้โดยสามารถนำมาแทนสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นเพื่อใช้ในการพยากรณ์ได้ดังนี้

$\hat{Y}_4$= 2.33+ 0.10(ทัศนคติด้านความเข้าใจ) +0.22 (ทัศนคติด้านความรู้สึก)

หรือ

$\hat{Y}_4$ =2.33+ 0.10 (X_2) +0.22 (X_3)

สมการพยากรณ์คะแนนมาตรฐาน

$\hat{Z}_4$= 2.33+ 0.12 (ทัศนคติด้านความเข้าใจ) +0.25 (ทัศนคติด้านความรู้สึก)

หรือ

$\hat{Z}_4$= 2.33+ 0.12 (X_2) +0.25 (X_3)

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 5) เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีช่วงอายุระหว่าง 30–39 ปีมีสถานภาพโสด การศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพลูกจ้างเอกชนมากที่สุดมีรายได้เฉลี่ยต่อปี 150,001–300,000 บาทต่อปีและส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยคำนวณและยื่นแบบภาษีเงินได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองมากที่สุด

5.1.2 ระดับความแสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยมีช่วงคะแนน 20-25 คะแนนมากที่สุด จำนวนถึง ร้อยละ 82.25 มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ช่วงคะแนน 10-14 คะแนนจำนวนถึงร้อยละ 14.75 มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง น้อยที่สุดคือ ช่วงคะแนน 5-9 คะแนน โดยไม่มีคนอยู่ในช่วงคะแนนนี้ โดยแบ่งเป็น 5 หัวข้อดังนี้

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้โดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุดคือเงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้ที่เข้าลักษณะพึงเสียภาษีรวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น

2) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายโดยเลือกที่ตอบถูกมากที่สุดคือดอกเบี้ยและเงินปันผลไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้แต่ต้องนำมาคำนวณรวมในแบบภาษี

3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าลดหย่อนโดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุดคือเงินสมทบประกันสังคมสามารถหักได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 9,000 บาท

4) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุด เงินได้สุทธิยิ่งมาก ยิ่งเสียภาษีมากขึ้นเนื่องจากเป็นอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นอัตราก้าวหน้า

5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุด การยื่นแบบฯ ภายในกำหนดเวลาแต่ชำระภาษีไม่ครบถ้วน หรือยื่นแบบล่าช้า มีความผิดทางกฎหมายต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มและเบี้ยปรับ

5.1.3 ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้สึก รองลงมา ได้แก่ ด้านความเข้าใจ ด้านพฤติกรรมมีระดับทัศนคติมากที่สุดตามลำดับ

5.1.3.1 ระดับทัศนคติในด้านความเข้าใจ

ระดับทัศนคติในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กรณีปกติยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้ปีละ 1 ครั้งมีระดับทัศนคติในด้านความเข้าใจมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ เงินได้ที่นำมาคำนวณเริ่มนับตั้งแต่ 1 มกราคมของทุกปีเงินโบนัสถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประชาชนที่มีสัญชาติไทยและอยู่ในราชอาณาจักรไทยเกิน 180 วัน ต้องเสียภาษี และการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถยื่นทางออนไลน์ด้วยตนเองหรือหน่วยงานของกรมสรรพากรในเขตท้องที่ตามลำดับ

5.1.3.2 ระดับทัศนคติในด้านความรู้สึก

ระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะตอบแทนสู่สังคมด้วยบริการ ต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้มีระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกมาก และ การจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือหน้าที่และความ

รับผิดชอบระดับทัศนคติในด้านความรู้สึกมาก รองลงมา รัฐมีนโยบายการผ่อนชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นการเพิ่มสภาพคล่องการจ่ายภาษีเงินได้ ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่ายเป็นการลดภาระการจ่ายภาษีปกติ และหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ภายใต้ความเป็นธรรม ตามลำดับ

5.1.3.3 ระดับทัศนคติในด้านพฤติกรรม

ระดับทัศนคติในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนที่มีหน้าที่ยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเลือกยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบออนไลน์ช่วยประหยัดเวลา สะดวก และรวดเร็วมากที่สุด และควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาล่วงหน้า เพื่อการเสียภาษีที่ถูกต้อง ครบถ้วน รองลงมา ได้แก่ การประเมินภาษีอากรด้วยตนเองควรใช้หลักความซื่อสัตย์ มีความตื่นตัวในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร และการยื่นแบบรายการภาษีเงินได้ไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เสียภาษีที่ดี ตามลำดับ

5.1.4 ผลสรุประดับประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความครบถ้วนมีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความน่าเชื่อถือ และด้านทันต่อเวลา ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

5.1.4.1 ด้านความถูกต้อง

ระดับประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การคำนวณภาษีที่ต้องชำระได้อย่างถูกต้องและข้อมูลของผู้เสียภาษีเป็นปัจจุบันมีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านความถูกต้องมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ โปรแกรมการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถช่วยการกรอกข้อมูลภาษีเบื้องต้น ตามลำดับ

5.1.4.2 ด้านความครบถ้วน

ระดับประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การตรวจสอบการยื่นรายการแสดงและการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านความควบถ้วนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การตรวจสอบการส่งเอกสารประกอบการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และรายการที่นำมาหักลดหย่อนภาษีมีความครบถ้วนในด้านเอกสาร ตามลำดับ

5.1.4.3 ด้านทันต่อเวลา

ระดับประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระยะเวลาการยื่นแบบภาษี/การชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทันกำหนดเวลาของกรมสรรพากรมีระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านทันต่อเวลามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การได้รับสิทธิ์การคืนภาษีรวดเร็วตามนโยบายของกรมสรรพากรและความหลากหลายของช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาช่วยให้ประหยัดเวลา และทันตามกำหนด ตามลำดับ

5.1.4.4 ความน่าเชื่อถือ

ระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการแสดงรายได้พึงประเมิน และเอกสารประกอบ การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างชัดเจน รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และรายการที่นำมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีเอกสารจริง

5.1.5 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

พบว่า ตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทัศนคติด้านความเข้าใจ ทัศนคติด้านความรู้สึก ทัศนคติด้านพฤติกรรม ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความครบถ้วน ด้านทันต่อเวลา และ ด้านความน่าเชื่อถือของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

5.1.6 การวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

พบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 0.45 และ VIF มีค่าน้อยที่สุด 1.01 ค่าทั้งสองอยู่ในเกณฑ์ที่ถือว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างรุนแรง จึงถือได้ว่าตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ไม่มีปัญหาตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ (Multicollinearity) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยที่กำหนดให้ค่า Tolerance ต้องมากกว่า 0.20 และค่า VIF ต้องน้อยกว่า 10

ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้น (R) เท่ากับ 0.793 สัมประสิทธิ์สมการทำนายผลการเคราะห์ตัวแปรตาม (R^2) เท่ากับ 0.628 และ สัมประสิทธิ์ตัวกำหนดที่ปราศจากความเบี่ยงเบน (Adjusted R^2) เท่ากับ

0.625 นั้นคือ ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 62.50 แสดงว่า ตัวแปรอิสระของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ส่งผลต่อตัวแปรตามประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ตัวแปร ของความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบไปด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(X_1) ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2) ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และ ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ที่กำหนดไว้โดยสามารถนำมาแทนสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นเพื่อใช้ในการพยากรณ์ได้ดังนี้

$\hat{Y}=\beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 \ldots\ldots\ldots + \beta_n X_n + e$

$\hat{Y}=1.199 + 0.031(X_1)$ (ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา)+0.079 (ทัศนคติด้านความเข้าใจ) + 0.325 (ทัศนคติด้านความรู้สึก) +0.344 (ทัศนคติด้านพฤติกรรม)

หรือ

$\hat{Y}=1.199 +0.031(X_1) + 0.079 (X_2) + 0.325 (X_3) +0.344 (X_4)$

การสรุปผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	**ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา**				**โดยภาพรวม**
	ด้านความถูกต้อง	**ด้านความครบถ้วน**	**ด้านทันต่อเวลา**	**ด้านความน่าเชื่อถือ**	
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(X_1)	✘	✘	✘	✘	✓
ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2)	✘	✘	✘	✓	✓

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา				โดยภาพรวม
	ด้านความถูกต้อง	ด้านความครบถ้วน	ด้านทันต่อเวลา	ด้านความน่าเชื่อถือ	
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y
ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3)	✓	✓	✓	✓	✓
ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4)	✓	✓	✓	✘	✓

หมายเหตุ : ✓ หมายถึง ยอมรับสมมติฐาน ✘ หมายถึง ปฏิเสธสมมติฐาน

จากตาราง ที่ 5.1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ ความถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ตัวแปร ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (X_1) ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2) ทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และ ทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

เมื่อทำการวิเคราะห์รายด้านของประสิทธิภาพพบว่าทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) และทัศนคติด้านพฤติกรรม (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ใน ***ด้านความถูกต้อง (Y_1) ด้านความครบถ้วน (Y_2) ด้านทันต่อเวลา (Y_3)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ทัศนคติด้านความเข้าใจ (X_2) และทัศนคติด้านความรู้สึก (X_3) ส่งผลต่อประสิทธิภาพ***ด้านความน่าเชื่อถือ (Y_4)*** ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.2 การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร” เก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลดังนี้

5.2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้โดยเลือกที่ตอบถูกต้องมากที่สุดคือเงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้ที่เข้าลักษณะพึงเสียภาษี รวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น สอดคล้องกับ ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข,รณพร พิทักษ์มวลชน และไพสรณ์ สูงสมบัติ (2561) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาพบว่า โดยประเด็นที่มีความรู้เข้าใจสูงสุด คือ เงินได้สุทธิคือ เงินได้สุทธิคือ เงินได้พึงประเมิน หัก. ค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือประเด็นอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็น. อัตราภาษีแบบอัตราก้าวหน้า และสอดคล้องกับบุณยานุช รวยเงิน มัลลิกา ชนะภัย และ กัลยา บุญหล้า (2565) พบว่าด้านความรู้ทั่วไปมี ความรู้ความเข้าใจระดับมาก ด้านการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

นอกจากนี้งานวิจัยยังค้นพบว่า รองลงมามีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ มากท้วมและ ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2563) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี ความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับ งานวิจัยของสิริมา บูรณ์กุศล, ธนาศักดิ์ ข่ายกระโทก, และ อัจฉรา ชินนิยมพาณิชย (2563) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในตำบลกู่ทอง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้นพบว่าศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในแต่ละด้าน เมื่อ พิจารณาความรู้ความเข้าใจในแต่ละด้านประกอบด้วย การรู้จักประโยชน์จากมาตรการที่ช่วยลดภาระภาษี การจัดการและจัดเก็บข้อมูลภาษีของตัวเอง และ รู้และเข้าใจกฎ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติทางภาษีที่เกี่ยวข้อง

5.2.2 ทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจาก ด้านความรู้สึก ด้านความเข้าใจ และ ด้านพฤติกรรมมีระดับทัศนคติมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยรัตน เหล็กพิมาย (2564) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้เสียภาษีที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าระดับทัศนคติภาพรวมอยู่ในระดับมากและด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาก็อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับการศึกษาของณัฐกานต์ นาคีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี (2563) พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อยู่ในระดับดี ทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทัศนคติด้านความรู้สึกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นทัศนคติด้านพฤติกรรมและทัศนคติด้านความคิดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งเป็นไปได้ว่าเมื่อประชาชนเสียภาษีอย่างถูกต้องตาม กฎหมายจะเกิดความรู้สึกที่ดีมีความรู้สึกว่าตนเองได้เสียสละรายได้เพื่อพัฒนาประเทศชาติสอดคล้องกับวิภาดา สุขสวัสดิ์ (2558) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้เสียภาษีอากรที่มีผลต่อทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 13 (เขตคลองเตย) พบว่า ด้านพฤติกรรมของการเสียภาษีเงินได้ของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

5.2.3 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

พบว่าประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความครบถ้วนมีระดับประสิทธิภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความน่าเชื่อถือ และด้านทันต่อเวลา สอดคล้องกับ อุไรพรรณ์ แซ่ลี (2562) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของพนักงาน กลุ่มสถาบันการเงินในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ประสิทธิภาพการ ยื่นแบบผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ ด้านข้อมูลถูกต้องครบถ้วน

5.2.4 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (X1) ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะมีค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกตัวแปรเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสอดคล้อง กับ ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข,รณพร พิทักษ์มวลชน และไพสรณ์ สูงสมบัติ (2561)พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีด้านความรู้และเข้าใจกฎ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติทางภาษีที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการเสียภาษีไม่ถูกต้อง.ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 กับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม และ สอดคล้องกับ สายสมร สังข์เมฆ (2553) พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามเพศ วุฒิการศึกษาและอาชีพพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ .05 ขณะที่การศึกษาของ นันทพร ภัสสร (2562) พบว่าสถานที่และช่องทางการชำระภาษีสะดวกต่อผู้เสียภาษีและข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ มีความสัมพันธ์ต่อความรู้ความเข้าใจด้านภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสียภาษีเงินได้มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสอดคล้องกับ ชนิกานต์ จันทร์วิทยานุชิต (2564)พบว่าประเภทแบบแสดงรายการที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการ ยื่นแบบแสดงรายการและชำระ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตในเขตสำนักงาน สรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 29 แตกต่างกัน การประหยัดทรัพยากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประเภทแบบแสดงรายการ แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการยื่นแบบฯ ด้านการประหยัดทรัพยากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.5 ทัศนคติของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ0.05 สอดคล้องกับ หทัยรัตน เหล็กพิมาย, ยุทธนาท บุณยะชัย, และ พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา (2565) พบว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า ระดับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในด้านความเข้าใจ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐกานต์ นาคีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี (2563) ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ความรู้ ความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยมาใช้

จากการศึกษาพบว่าความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความครบถ้วนมีระดับประสิทธิภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความน่าเชื่อถือและด้านทันต่อเวลา ตามลำดับ โดยสามารถประยุกต์ใช้กับหน่วยงานสังกัดกรมสรรพกร หน่วยจัดเก็บรายได้หรือภาษีของส่วนราชการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ดังต่อไปนี้

5.3.1.1 ด้านความถูกต้อง ควรมีการปรับปรุงระเบียบแนวปฏิบัติ และข้อกฎหมายให้มีความชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสถานการณ์

5.3.1.2 ด้านความครบถ้วน ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนให้มีความเข้าใจในเรื่อง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ถูกต้อง และควรมีมาตรการตรวจสอบให้ผู้มีเงินได้ที่อยู่นอกระบบภาษีเข้าสู่ระบบภาษี

5.3.1.3 ด้านทันต่อเวลา ควรมีการจัดเก็บภาษีนอกเวลาทำการ และเพิ่มช่องทางการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้หลากหลายช่องทาง

5.3.1.4 ด้านความน่าเชื่อถือ ควรเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความมั่นใจ และเชื่อมั่นในงานที่ปฏิบัติ รวมถึงควรปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการให้สอดคล้องและเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การดำเนินการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ หากมีการศึกษาเรื่องนี้ต่อ ๆ ไป ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะให้มีการต่อยอดการทำการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ ข้อมูลในเชิงลึกควบคู่กันไปด้วย เพราะจะทำให้งานวิจัยมีหลากหลายมุมมองและหลากหลายรูปแบบ มากขึ้น เช่นควรศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอื่น เช่น การสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus group)

5.3.2.2 ควรทำการศึกษาแยกตามลักษณะการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามลักษณะการจัดเก็บได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคของการจ่ายภาษีเงินได้ระหว่างเขต การปกครอง เพื่อให้ทราบถึงข้อดีและแนวทางพัฒนาในการจัดเก็บภาษีเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5.3.2.4 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจการยื่นแบบผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบ อินเทอร์เน็ตของพนักงานกลุ่มสถาบันการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาการยื่นแบบผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพดี ยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กรมสรรพากร. (2565). **ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: ความรู้เรื่องภาษี.** กรุงเทพมหานคร. ค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565, จาก https: //www.rd.go.th/62337.html

กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร.(2564). **สถิติด้านสังคม.** กรุงเทพมหานคร. ค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2564, จาก shorturl.at/tLNO5

กุสุมา ดำรงชัย, และ กุหลาบ ปุริสาร. (2560). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในตำบลกู่ทองำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม.* **วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย,** 8(1).

กัมปนาท ปานสุวรรณ. (2558). **ทัศนคติ และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานและการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.** ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

กิตติยา อาภากุลอนุ และคณะ. (2561). **ประมวลรัษฎากร ฉบับสมบูรณ์ ปี 2561 (ฉบับ 2561).** กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการบริหารธรรมนิติ.

จรัสโฉม ชมภูมิ่ง. (2557). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประสิทธิผลและผลกระทบของศูนย์โรงเรียน.** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตติมา ลิ้มกระยารส. (2558). **ปัจจัยที่ผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้.** ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชนิกานต์ จันทร์วิทยานุชิต. (2564). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 29.** มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.

ชยมงคล ชุ่มเจริญ. (2559). **ทัศนคติของประชาชนต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง.** ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเนชั่น.

ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ. (2561). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามโครงสร้างภาษีใหม่ ปี 2560 ของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา.* **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา,** 12(1), 205-214.

ณชพัฒน์ อัศวรัชชนันท์. (2554). **ทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บริการเครื่องจำหน่ายน้ำดื่มแบบหยอดเหรียญของผู้พักอาศัยในอพาร์ทเม้นท์ ในจังหวัดนนทบุรี.** มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

ณัฐกานต์ นาคีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี. (2563). *ศึกษาความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.* **วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ,** 12(2), 97-112.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.** พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

ธีระวุฒิ เต็มสิริวัฒนกุล. (2555). **ข้อเสนอรูปแบบการบริหารกรมสรรพากร. บทสรุปเบื้องต้น** กรุงเทพฯ: กรมสรรพากร.

นัยน์ปพร ยุทธนาวา. (2554). **ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของงานการเงิน วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นันทพร ภัสสร. (2562). **ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอันมีผลต่อการจัดเก็บภาษีของประชาชนในอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก.** วิทยานิพนธ์บัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เบญจมาภรณ์ ณรงค์แสง. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ประกอบการรายย่อย กรณีศึกษาเขตพื้นที่เมืองทองธานี.* **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี,** 4(2), 164-170.

บุณยานุช รวยเงิน มัลลิกา ชนะภัย และ กัลยา บุญหล้า. (2565). *ความรู้และทัศนคติต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากรคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.* **วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง,** 31(2), 70-83.

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา. (2563). **ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี.** การประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 10.

ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ. (2561). **ภาษีสรรพากร (Vol. 2561).** กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ).

วารีพร ชูศร, จุฑามาศ พรหมมนตร, บุตรีบุญโรจนพงศ, นลินีอึ้งคุณากูล, และ ปิยาพัชร สันเจริญ. (2565). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.* **การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13,** (หน้า 3220-3234).

วาสนา เมธาวรากุล. (2559). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิภาดา สุขสวัสดิ์. (2558). **การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เสียภาษีอากรที่มีผลต่อทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 13.** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.

วุฒิชัย อารักษ์โพชฌงค์. (2554). **อิทธิพลของการรับรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมที่มีต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐตามระบบคุณภาพภายใน.** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริรัตน์ มากท้วม และ ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12.* **การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11,** (หน้า 634-644).

ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข, รณพร พิทักษ์มวลชน, ไพสรณ์ สูงสมบัติ. (2561). **ความรู้ความเข้าใจ ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.**คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ และ วลัยลักษณ์ อัตชีรวงศ์. (2548). **การวิจัยธุรกิจฉบับปรับปรุงใหม่.** กรุงเทพฯ: ธรรมสารการพิมพ์.

สายสมร สังข์เมฆ. (2553). **ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต.** ปริญญามหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

สร้อยเพชร ลิสนิ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดเก็บภาษี กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรภาค 6.* **วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย,** 20(2), 79-89.

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ. (2561). **ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2561**. กรุงเทพฯ: หจก.เรือนแก้วการพิมพ์.

สิริมา บูรณ์กุศล, ธนาศักดิ์ ข่ายกระโทก, และ อัจฉรา ชินนิยมพาณิชย. (2563). *ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี.* **การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5,** (หน้า 252-262).

หทัยรัตน์ เหล็กพิมาย. (2564). **ทัศนคติของผู้เสียภาษีที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

หทัยรัตน เหล็กพิมาย, ยุทธนาท บุณยะชัย, และ พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา. (2565). *ทัศนคติของผู้เสียภาษีที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคล*

ธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. **Journal of Nakhonratchasima College (Humanities and Social Sciences),** 16(1), 402-415.

พุลิยา ธีระธัญศิริกุล และคณะ. (2559). *ความรู้และทัศนคติของผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สุราษฎร์ธานี.* **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,** 35(6), 204-213.

อัครเดช เกตุฉ่ำ. (2553). **การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การวิเคราะห์วางกรอบข้อมูลสามขั้นตอนและการเปรียบเทียบข้ามกรณี**. ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัครวัฒน์ นิธิจิรวงศ์. (2559). **ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจตามแผนปฏิบัติงานฝ่ายเทศกิจ กรุงเทพมหานคร.** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุไรพรรณ์ แซ่ลี. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของพนักงาน กลุ่มสถาบันการเงินในเขตกรุงเทพมหานคร.** บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

Adam Smith, **An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nation**s, ed. Edwin A. Seligman (London: J. M. Dent, 1901), pp. 12-15,400-401,436-437.

Black, K. (2006). **Business Statistics: for Contemporary Decision Making. 4 th ed**. New York: John Wiley and Son.

Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing**. (5th ed). New York: Harper & Row. pp. 202-204.

Foster; Charles R. F. & Richard, C. (1952). **Psychology of Life Adjustment**. Chicago: America

Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row Publications

ภาคผนวก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียด ดังนี้ แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับทัศนคติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการเพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ RAJAPRUK UNIVERSITY

คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ตอนที่ 1 คุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย √ ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของตัวท่าน

1.เพศ

☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง

2.อายุ

☐ 1) 20–29 ปี ☐ 2) 30–39 ปี

☐ 3) 40–49 ปี ☐ 4) 50–59 ปี

☐ 5) 60 ปีขึ้นไป

3.สถานภาพการสมรส

☐ 1) โสด ☐ 2) สมรส

☐ 3) หม้าย/หย่าร้าง

4.ระดับการศึกษา

☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาตรี

☐ 3) ปริญญาโท ☐ 4) ปริญญาเอก

5.อาชีพ

☐ 1) ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 2) ลูกจ้างเอกชน

☐ 3) รับจ้างทั่วไป/แรงงาน ☐ 4) ค้าขาย/กิจการส่วนตัว

☐ 5) อื่น ๆ

6.รายได้เฉลี่ยต่อปี

☐ 1) น้อยกว่า 150,000 บาท ☐ 2) 150,001–300,000 บาท

☐ 3) 300,001–500,000 บาท ☐ 4) มากกว่า 500,001 บาท ขึ้นไป

7.ระยะเวลาการประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

☐ 1) คำนวณและยื่นแบบภาษีเงินได้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง

☐ 2) ยื่นแบบเสียภาษีและให้คนรู้จัก/ที่ทำงานเป็นผู้ดำเนินการให้

☐ 3) จ้างบริษัท/หน่วยงานเอกชนในการดำเนินการให้

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ UTTARADIT RAJAPHRUK UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ท่านคิดว่าถูกหรือผิด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้	**ถูก**	**ผิด**
1. เงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้ที่เข้าลักษณะพึงเสียภาษี รวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น		
2. เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส ถือเป็นเงินได้ประเภทที่ 8		
3. ชาวต่างชาติที่มีเงินได้ในประเทศไทย และอยู่ประเทศไทยเกิน 180 วัน ไม่มีหน้าที่ต้องเป็นผู้เสียภาษีในประเทศไทย		
4. บุคลากรทางการแพทย์ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับค่าเสี่ยงภัยในปีภาษี 2566		
5. ผู้ที่มีเงินได้มากกว่า 1 ประเภท (นอกเหนือจากประเภทที่ 1) ให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย		
1. การหักค่าใช้จ่ายสามารถเลือกหักได้ 2 ประเภท		
2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวสามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายสำหรับเงินได้ประเภทที่ 8 ได้ตามจริง		
3. ดอกเบี้ยและเงินปันผลไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ แต่ต้องนำมาคำนวณรวมในแบบภาษี		
4. เงินได้ประเภทที่ 3 หักค่าใช้จ่ายได้ 60% รวมกันไม่เกิน 120,000 บาท		
5. เงินได้จากวิชาชีพอิสระสามารถหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งแบบตามจริงและแบบเหมา		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าลดหย่อน		
1. สามารถหักลดหย่อนคู่สมรส (ไม่มีเงินได้) 60,000 บาท		
2. ค่าเบี้ยประกันชีวิตต้องมีอายุกรมธรรม์ 5 ปี ขึ้นไปจึงจะสามารถนำมาหักลดหย่อนได้		
3. ค่าซื้อหน่วยลงทุน (LTF) ไม่สามารถนำมาหักลดหย่อนได้		
4. เงินลงทุนในธุรกิจ Startup สามารถหักลดหย่อนได้ 100,000 บาท		
5. เงินสมทบประกันสังคมสามารถหักได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 9,500 บาท		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		
1. การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นแบบอัตราก้าวหน้า (อัตราแบบขั้นบันได)		
2. อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเริ่มตั้งแต่ 1%–30%		
3. เงินได้สุทธิไม่เกิน 150,000 บาท ได้รับการยกเว้นอัตราภาษี		
4. เงินได้สุทธิยิ่งมาก ยิ่งเสียภาษีน้อยลง		
5. เงินได้สุทธิตั้งแต่ 5,000,001 บาทขึ้นไป คำนวณภาษีในอัตรา 35%		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		
1. บุคคลธรรมดาที่มีสถานภาพโสดที่มีเงินได้ประเภทที่ 1 เกิน 120,000 บาท ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้	ถูก	ผิด
2. สำหรับปีภาษี 2562 กรมสรรพากรขยายระยะเวลาการยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90 และ ภ.ง.ด.91 ให้ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2563		
3. เว็บไซต์ของกรมสรรพากรคือ www.rd.go.th		
4. การยื่นแบบฯ ภายในกำหนดเวลาแต่ชำระภาษีไม่ครบถ้วน หรือยื่นแบบล่าช้า ไม่มีความผิดทางกฎหมาย		
5. การยื่นแบบฯ ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร จะต้องยื่นแบบกระดาษไปที่สรรพากรสาขาอีกครั้ง		

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ด้านความเข้าใจ					
1. ประชาชนที่มีสัญชาติไทย และอยู่ในราชอาณาจักรไทยเกิน 180 วัน ต้องเสียภาษี					
2. การยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถยื่นทางออนไลน์ด้วยตนเองหรือหน่วยงานของกรมสรรพากรในเขตท้องที่					
3. เงินโบนัสถือว่าเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา					
4. เงินได้ที่นำมาคำนวณเริ่มนับตั้งแต่ 1 มกราคมของ					

ทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ทุกปี					
5. กรณีปกติยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ปีละ 1 ครั้ง					
ด้านความรู้สึก					
6. การจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมคือหน้าที่และความรับผิดชอบ					
7. รัฐมีนโยบายการผ่อนชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นการเพิ่มสภาพคล่องการจ่ายภาษีเงินได้					
8. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะตอบแทนสู่สังคมด้วยบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้					
9. หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ภายใต้ความเป็นธรรม					
10. ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่ายเป็นการลดภาระการจ่ายภาษีปกติ					
ด้านพฤติกรรม					
11. การยื่นแบบรายการภาษีเงินได้ไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เสียภาษีที่ดี					
12. การเลือกยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบออนไลน์ช่วยประหยัดเวลา สะดวก และรวดเร็ว					
13. การประเมินภาษีอากรด้วยตนเองควรใช้หลักความซื่อสัตย์					
14. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาล่วงหน้า เพื่อการเสียภาษีที่ถูกต้องครบถ้วน					
15. มีความตื่นตัวในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่านโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพมาก
3	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพน้อย
1	หมายถึง	ระดับความมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

ความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	**ระดับความคิดเห็น**				
	น้อยที่สุด	**น้อย**	**ปานกลาง**	**มาก**	**มากที่สุด**
ด้านความถูกต้อง					
1. การคำนวณภาษีที่ต้องชำระได้อย่างถูกต้อง					
2. ข้อมูลของผู้เสียภาษีเป็นปัจจุบัน					
3. โปรแกรมการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถช่วยการกรอกข้อมูลภาษีเบื้องต้น					
ด้านความครบถ้วน					
4. รายการที่นำมาหักลดหย่อนภาษีมีความครบถ้วนในด้านเอกสาร					
5. ตรวจสอบการยื่นรายการแสดงและการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา					
6. ตรวจสอบการส่งเอกสารประกอบการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา					
ด้านทันต่อเวลา					
7. ระยะเวลาการยื่นแบบภาษี/การชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทันกำหนดเวลาของกรมสรรพากร					
8. ความหลากหลายของช่องทางการยื่นแบบแสดง					

ความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
รายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาช่วยให้ประหยัดเวลาและทันตามกำหนด					
9. ได้รับสิทธิ์การคืนภาษีรวดเร็วตามนโยบายของกรมสรรพากร					
ด้านความน่าเชื่อถือ					
10. รายการที่นำมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีเอกสารจริง					
11. ข้อมูลของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถูกต้องและเป็นปัจจุบัน					
12. มีการแสดงรายได้พึงประเมิน และเอกสารประกอบการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างชัดเจน					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ดร.พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 10 เดือน เมษายน พ.ศ. 2520
ประวัติการศึกษา	บธ.ด. (การบัญชีเพื่อการจัดการ)
	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
	บธ.ม.(การบัญชี)
	มหาวิทยาลัยเกริก
	ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป (แขนงวิชาการบัญชี))
	สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	คณบดีคณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2543 –2549	อาจารย์สอนการบัญชี โรงเรียนเทคนิคพณิชยการพิษณุโลก
พ.ศ. 2550 –2551	อาจารย์สอนการบัญชี วิทยาลัยพิษณุโลก
พ.ศ.2551 – 2562	อาจารย์สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชีมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
พ.ศ.2562 – ปัจจุบัน	คณบดี คณะบัญชีบัญชีมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่

เพ็ญจันทร์ แสงอาวุธ, ปุญญพล เทพประสิทธิ์, รัชนี บินยาเซ็น, พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา และจักรพันธ์ พงษ์เภตรา. (2564) *ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* วารสารมหาจุฬาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาลงกรณราชวิทยาลัย. 9(1) (มกราคม-เมษายน 2565)

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา. (2563) *ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการหักลดหย่อน.* ในการประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติเบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 10 (น.8-282-8-289) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่. (22 พฤษภาคม 2563)

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา และสุนันทา สังขทัศน์. (2564) *People's Expectations For Financial Planning in Bang Khanun Sub-District, Bang Kruai District, Nonthaburi Province*. ในการประชุมเชิงวิชาการผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับภูมิภาค ครั้งที่ 7 ประจำปี 2564 (น. 672-679) ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น. (16 มกราคม 2564) (เกณฑ์มาตรฐานผลงาน 0.40)

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา. (2564) การปรับตัวของนักศึกษาสาขาบัญชีมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์จากการระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในการประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติเบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 11 (น.8-282-8-289) กรุงเทพ: มหาวิทยาลัยSoutheast Bangkok College.

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา, เยาวรักษ์ สุขวิบูลย์, มณีรัตน์ เอียดงามสม และจักรพันธ์ พงษ์เภตรา. (2564) *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต กรณีศึกษา นิสิต ชั้นปีที่ 4 สาขาบัญชี คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.* ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติครบรอบ 15 ปี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (ISSUE3) (น.373-383) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (26 พฤศจิกายน 2564)

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา,สันธยา ชูทรัพย์, ณิตญา แช่มช้อย และธันย์ธารีย์ ใหญ่น้อย. (2564*) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของผู้ทำบัญชีในสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี.* ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติครบรอบ 15 ปี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (ISSUE2) (น.434-444) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (26 พฤศจิกายน 2564)

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา, สันธยา ชูทรัพย์,ณัฐชา ฤทธิธรรม และรุจิรัตน์ เอี่ยมประภาค และคณะ. (2564) *ปัจจัยที่มีผลต่อการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านทางอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี.* ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติครบรอบ 15 ปี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (ISSUE2) (น.419-433) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (26 พฤศจิกายน 2564)